

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE ŽUPANA
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
O RADU U RAZDOBLJU
OD 1. SIJEČNJA DO 30. LIPNJA
2011. GODINE**

Podnositelj

Župan Osječko-baranjske županije

Osijek, rujna 2011.

Temeljem članka 35b. stavak 1. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi ("Narodne novine" broj 33/01., 60/01., 129/05., 109/07. i 125/08.) i članka 55b. stavak 1. Statuta Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 2/95., 2/97., 3/99., 3/01., 8/01., 9/03., 13/05., 2/06., 5/09. i 16/09.), Župan Osječko-baranjske županije podnosi

IZVJEŠĆE O RADU u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine

I. PRISTUP

Sukladno Zakonom o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi promijenjenim odnosima predstavničkog i izvršnog tijela, župan je u obvezi dva puta godišnje podnositi polugodišnja izvješća o svom radu predstavničkom tijelu.

Prvim Izvješćem Župana podnesenim nakon provedenih izbora u okviru novog sustava odnosa između predstavničkog i izvršnog tijela detaljnije je obrazložena geneza uspostavljanja novih odnosa i pravna utemeljenja, prikazan djelokrug rada utvrđen propisima, dana informacija o postupku primopredaje dužnosti, prikazana metodologija njegova rada koja uključuje i formiranje radnih tijela i bliže prikazani ostali elementi bitni za shvaćanje novog položaja i uloge izvršnih tijela kao upućujući i ujedno ograničavajući faktori mogućnosti ocjenjivanja njegova rada. Tim prvim Izvješćem je naglašeno da sljedeća izvješća neće morati odgovoriti i toj zadaći prvog Izvješća.

Pristupno valja ponoviti i naglasiti da i ovo četvrto po redu Izvješće slijedi metodologiju izlaganja primijenjenu u oblikovanju prethodnih izvješća i to iz dva razloga. Prvo, Izvješće je oblikovano na identičan način radi omogućavanja uspoređivanja s prethodnim razdobljem opisanim u prethodnim izvješćima. Drugo, prema shvaćanju izloženom u prvom Izvješću, nije riječ o izvješću o djelovanju samo Župana, kao osobe, kao izabranog dužnosnika već o izvješću o funkcioniranju izvršne vlasti koju čine župan (kao pravni institut) sa svojim zamjenicima, radnim tijelima koje je u ostvarivanju svojih nadležnosti formirao te upravnih tijela kao poluga kojima se izvršna vlast koristi u provođenju utvrđene politike. I ovo Izvješće je koncipirano sukladno tom shvaćanju. Iz ovog razloga Izvješće je pisano u trećem, a ne prvom licu jednine.

Nastavno, valja upozoriti da ono nema funkciju, niti može zamijeniti izvješća o stanju u pojedinim područjima i djelatnostima na području Županije, mada u sebi sadržava i niz informacija o stanju u području djelovanja Župana. Tome su namijenjena posebna izvješća čiju pripremu i podnošenje župan osigurava u rokovima utvrđenim godišnjim Planom rada Skupštine odnosno ovisno o potrebama koje se tijekom promatranog razdoblja ukažu. U konačnici, neovisno o ovoj obvezi podnošenja cjelovitog polugodišnjeg izvješća, o djelovanju izvršnog i upravnih tijela Skupština je tijekom izvještajnog razdoblja izvješćivana informacijama o stanju u određenom području djelovanja, neposrednom komunikacijom sa županom u okviru "aktualnog sata" na sjednicama Skupštine te sustava informiranja Županije koji čine "Županijska kronika" i web stranice Županije.

Ovim su dokumentom kao zbirnim izvješćem obuhvaćeni relevantni podaci odnosno informacije pripremljene u nadležnim upravnim tijelima Osječko-baranjske županije, koji proizlaze iz djelokruga poslova izvršnog tijela Županije. U odnosu na njegov sadržaj i metodologiju oblikovanja nužno je imati u vidu činjenicu da određeno polugodišnje razdoblje nije moguće promatrati izvan konteksta tjeka vremena kojeg je dio, budući da prikaz aktivnosti u izvještajnom razdoblju bez uvodnih napomena koje prethode određenoj aktivnosti i naznaka onoga što slijedi, ne omogućava spoznaju o smislu i kvaliteti poduzetih radnji.

II. METODOLOGIJA RADA ŽUPANA

1. Priprema i donošenje odluka

Zadržavajući već ustaljenu metodologiju pripreme i odlučivanja kojom se osigurava stručna priprema materijala, prethodno razmatranje od strane brojnih stručnih radnih tijela, prethodno konzultiranje s predstavnicima stručnih i upravnih institucija izvan županijskog sustava te odlučivanje na sastancima, najčešće sa županovim zamjenicima i kolegijem pročelnika upravnih tijela uz nazočnost i obrazloženje predlagatelja akata, u formi koja jamči stručnu utemeljenost i zakonitost donesenih odluka te dokumentiranost cjelokupnog postupka, Župan je sazivao i održavao sastanke radi razmatranja materijala i pripremljenih prijedloga prema ukazanoj potrebi. Župan je počevši s 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine održao ukupno 39 sastanaka s pročelnicima, predlagateljima i drugim izvjestiteljima, radi razmatranja pripremljenih nacрта odnosno prijedloga akata i različitih drugih materijala: informacija, izvješća i sl. Na tim je sastancima razmotrio ukupno 351 točku dnevnog reda te donio 431 akt (9 pravilnika, 226 rješenja, 179 zaključaka, 13 planova, 3 programa i podnio 1 izvješće (o radu župana u drugom polugodištu 2010.). Iz predočenih statističkih podataka vidljivo je da je djelatnost Župana standardizirana i po svom obujmu i intenzitetu podudarna s prethodnim razdobljem.

Od 431 akta koje je Župan donio u prvom polugodištu 2011. godine 104 akta se odnosi na Županove prijedloge Skupštini. Međutim, najveći dio su akti u njegovoj neposrednoj nadležnosti kojih je ukupno 327. Ne računajući prijedloge i akte upućene Županijskoj Skupštini na daljnje postupanje (104), od ukupno 327 akata iz njegove neposredne nadležnosti najveći je broj odobrenja financijskih sredstava, pomoći i drugih financijskih akata ukupno 154 i to: najviše rješenja (50) o odobrenju sredstava udrugama (branitelja, žrtava rata, oboljelih, ratnih i civilnih invalida, sportskim, poljoprivrednim, umirovljenika, iz područja sporta, kulture, za djecu i mlade, manjinskim udrugama, strukovnim udrugama i zavičajnim društvima i dr.), zatim slijede financijske potpore sudionicima manifestacija od značaja za poljoprivredu, poduzetništvo, turizam i kulturnu baštinu (15), financijski akti koji se odnose na poljoprivredu (14 subvencije za kapitalna ulaganja i istraživačke projekte u poljoprivredi te odobrenja sredstava za udruge iz područja poljoprivrede te potpore u poljoprivredi za edukaciju poljoprivrednika, proizvodnju autohtonih proizvoda, uređenje ruralnog prostora i malim poduzetnicima u poljoprivredi i druge projekte u poljoprivredi) te financijske pomoći Lovačkom savezu Osječko-baranjske županije i lovačkim društvima (12), nadalje odobrenja sredstava odnosno financijske pomoći jedinicama lokalne samouprave za kapitalna ulaganja u vodoopskrbu i odvodnju, društvenih domova, kuća oprostaja i dr. (9 zajedničkih i pojedinačnih rješenja), odobrenja sredstava vjerskim zajednicama i institucijama (8), odobrenja sredstava za financiranje vijeća i predstavnika nacionalnih manjina te manjinskih udruga (7), te financijske potpore i odobrenja sredstava za realizaciju razvojnih projekata trgovačkim društvima (5 Regionalnoj razvojnoj agenciji Slavonije i Baranje d.o.o., TERA TEHNOPOLISU-u d.o.o. Osijek te Valpovačkom poduzetničkom centru d.o.o.), za zdravstvo (5), za obrazovanje (5 osječkom Sveučilištu, Medicinskom fakultetu, Pučkom otvorenom učilištu i III. gimnaziji Osijek), odobrenja sredstava DVD-ima te za troškove liječničkih pregleda i kolektivnog osiguranja vatrogasaca (4 pojedinačna i 1 zajedničko rješenje), potom financijske pomoći odnosno odobrenja sredstava Turističkoj zajednici Osječko-baranjske županije (3), zatim za opremanje igrališta (2), pomoć oštećenima od elementarne nepogode te različiti drugi financijski akti.

Nadalje, na popisu akata iz nadležnosti župana prema brojnosti slijede akti doneseni u postupcima javne nabave, kojih je u prvom polugodištu 2011. doneseno (60), a to su: Plan nabave s njegovih 5 izmjena odnosno dopuna, te rješenja o početku postupka javne nabave (33) i odabiru ponude (21), odnosno ukupno 54 rješenja. Većina je rješenja donesena u postupcima javne nabave male vrijednosti (48), a svega 6 akata doneseno je u postupcima javne nabave velike vrijednosti (ugradnja dizala u Srednjoj školi Valpovo, novčani kredit za županijske investicije, opremanje dječjih igrališta, izgradnja rukometnih igrališta, osobni automobili). Najveći broj akata odnosi se na javnu nabavu za potrebe škola i učeničkih domova čiji je osnivač Županija (45), te 2 akta radi opremanja dječjih igrališta i izgradnju rukometnih igrališta, a 7 akata doneseno je za potrebe Županije.

Župan je u izvještajnom razdoblju donio ukupno 17 akata koji se odnose na osnivanje ponajviše privremenih odnosno ad hoc tijela i imenovanje članova tih tijela, ali i stalnih radnih tijela i predstavnika od kojih je manji broj razrješenja (2).

Župan je donio 10 akata koji se odnose na raspolaganje nekretninama, od kojih je 7 suglasnosti školama čiji je osnivač Županija i 1 suglasnost Domu zdravlja Osijek na davanje u zakup poslovnog prostora, a 2 zaključka se odnose na raspolaganje nekretninama u vlasništvu Županije.

Osim toga, Župan je sukladno ovlastima koje proizlaze iz zakona i općih akata Županijske skupštine donio ukupno 9 općih akata (pravilnika), od kojih se 3 odnose na izmjene unutarnjeg ustrojstva upravnih tijela (Službe za zajedničke poslove, Agencije za razvoj i Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša) i 3 na područje radnih odnosa te ocjenjivanje službenika i namještenika, a doneseni su i pravilnici koji se odnose na financijske potpore sudionicima manifestacija, zatim iz područja informacijskog sustava te naknade određenih troškova u svezi s obavljanjem službe.

U izvještajnom razdoblju Župan je donio ukupno 9 programsko-planskih dokumenata, tako što je prihvatio prijedloge Akcijskog plana i Komunikacijske strategije radi provedbe Županijske razvojne strategije, donio je 3 planska dokumenta iz područja zaštite od požara, 3 godišnja programa (javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja stanovništva i mjera sanitarnog nadzora namirnica i vode, te financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Županiju), kao i Plan raspodjele sredstava prema godišnjem Programu javnih potreba u kulturi.

Osim prethodno navedenih Župan je u izvještajnom razdoblju donio još 14 različitih drugih akata (koji se odnose na davanje suglasnosti, razmatranje izvješća, elementarne nepogode, politiku kvalitete, otvaranje računa i određivanje njihovih potpisnika, izbor poslovne banke i dr.).

Nadalje, Župan je u prvom polugodištu 2011. godine donio 41 zaključak o prihvaćanju sporazuma i ugovora, koji se odnose na: provedbu projekata financiranih sredstvima EU, izmjeru i katastar nekretnina, sufinanciranje stručnih revizija i studija (VHS Osijek, Prostorno-prometna studija, Sustav navodnjavanja Baranja), te sufinanciranje drugih projekata, izradu idejnog projekta za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole Osijek, ulaganja u pripreme radove za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom, pretovarne stanice i sanaciju odlagališta otpada, poslovnu suradnju, leasing automobila za službene potrebe, navodnjavanje, koncesije u zdravstvu, služnosti na melioracijskim kanalima, promidžbu projekata i djelovanja Županije putem radijskog i televizijskog emitiranja te korištenje poslovnog prostora, opskrbu električnom energijom i dr.

Sljedom donesenih zaključaka o prihvaćanju prijedloga sporazuma i ugovora, te jednoga prijedloga Skupštini (Sporazuma s Hrvatskom gorskom službom) samo u bazi podataka "Sporazumi i ugovori" (u kojoj se ne evidentiraju svi potpisani ugovori) evidentirano je potpisivanje ukupno 12 sporazuma, 26 ugovora i 1 nagodba, u prvom polugodištu 2011. godine, i to s: jedinicama lokalne samouprave, HEP-Toplinarstvom Pogon Osijek, HEP Elektroslavonijom Osijek, HEP-Opšrbom d.o.o. Zagreb, Uredom državne uprave u Osječko-baranjskoj županiji, svinjogojskim udrugama, govedarskim udrugama, veterinarskim stanicama i veterinarskim ambulancama, Državnom geodetskom upravom, Hrvatskim vodama, Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Agencijom za regionalni razvoj Republike Hrvatske, Vatrogasnom zajednicom Osječko-baranjske županije, Hrvatskim cestama, Hrvatskim autocestama, HŽ infrastrukturom, Upravom za ceste Osječko-baranjske županije, Lučkom upravom Osijek, Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Zagreb, Baranjskim vodovodom d.o.o. B. Manastir, Lovačkim društvom "Patka" Dalj, INA - industrijom nafte d.d. Zagreb, Vodovodom Osijek, Aeroklubom Osijek, Avos-om d.o.o. Osijek, Jinglom d.o.o. Osijek, Ypsilonom d.o.o. Osijek, Televizijom Slavonije i Baranje d.o.o. Osijek, Impuls Mediom d.o.o. Osijek i 27 partnera u lokalnom partnerstvu za zapošljavanje (7 gradova, Hrvatskim zavodom za zapošljavanje Područnom službom Osijek, Centrom za socijalnu skrb Osijek, Centrom za profesionalnu rehabilitaciju Osijek, Regionalnom razvojnom agencijom Slavonije i Baranje, Centrom za poduzetništvo, gospodarskom i obrtničkom komorom, obrazovnim ustanovama, sindikalnim organizacijama, Udrugom poslodavaca, Udrugom za građanske inicijative, socijalno podučavanje i kreativni razvoj te za mir i ljudska prava).

2. Djelovanje radnih tijela

Radi praćenja stanja, praćenja izvršavanja propisa i ostvarivanja utvrđene politike, proučavanja i razmatranja određenih pitanja, pripreme, razmatranja i podnošenja prijedloga akata i drugih prijedloga, usklađivanja djelovanja pojedinih tijela Osječko-baranjske županije te obavljanja drugih poslova iz djelokruga rada i nadležnosti župana, Župan je osnovao 15 stalnih radnih tijela. Ova tijela osnovao je kao dopunski mehanizam u zadovoljavanju dva temeljna zahtjeva koji se javljaju u procesu odlučivanja (shvaćenom u najširem smislu te riječi). To su osiguranje zastupljenosti svih interesa prisutnih u konkretnom slučaju i primjerene zastupljenosti struke i znanosti u sagledavanju, oblikovanju i usmjeravanju određenih procesa, odnosno pojedinih rješenja. U ova tijela je imenovao članove iz reda vrsnih poznavatelja problematike obuhvaćene djelokrugom pojedinog tijela - znanstvenika, stručnjaka, predstavnika određenih stručnih odnosno interesnih institucija i dužnosnika.

Radna tijela koja je osnovao Župan su u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine održala ukupno 70 sjednica radi razmatranja akata i prijedloga iz nadležnosti župana, odnosno predlaganja akata i materijala za razmatranje od strane Županijske skupštine, i to: Komisija za financije 14 sjednica, Komisija za upravu i pravna pitanja 12 sjednica, Savjet za poljoprivredu i gospodarski razvoj i Savjet za prosvjetu po 7 sjednica, Savjet za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i Savjet za zdravstvo svaki po 6 sjednica, Savjet za europske integracije, međuregionalnu i međunarodnu suradnju i Savjet za razvoj kontinentalnog turizma po 4 sjednice, Savjet za socijalnu skrb 3 sjednice, Savjet za nacionalne manjine, Savjet za informacijski sustav i Savjet za građanske inicijative po 2 sjednice i Komisija za odnose s vjerskim zajednicama 1 sjednicu.

3. Djelovanje upravnih tijela

Uprava je profesionalna organizacija u kojoj se obavljaju upravni i stručni poslovi u okviru sustava upravljanja odgovarajuće razine teritorijalnog ustrojstva. Djelatnost upravnih tijela je, stoga, značajna osnovica uspješnog funkcioniranja predstavničkih i izvršnih tijela koja oblikuju sustav upravljanja. Ona je namijenjena pripremi stručnih podloga za utvrđivanje prijedloga i donošenje političkih odluka, ali i temeljna poluga izvršavanja utvrđene politike. Kako je već napomenuto, župan usmjerava djelovanje upravnih tijela u obavljanju poslova iz njihovog samoupravnog djelokruga te nadzire njihov rad.

Nastavljajući razvijati županijsku upravu prema načelima dobrog upravljanja (good governance), ulagani su napor u pospješivanje djelotvornosti, kvalitete, transparentnosti i odgovornosti. Institucijskom osposobljavanju služi i dogradnja metodologije rada upravnih tijela, osobito izražena u postupku pripreme dokumentacije potrebne za stjecanje licence međunarodnog ISO standarda (Sustava upravljanja kvalitetom). Moderna društva pretpostavljaju javnu upravu koja kao servis društva djeluje prema svojim unutarnjim kriterijima uspješnosti, koja je racionalna i profesionalna, stabilna i društveno odgovorna. Stoga je strategijsko usmjerenje europeizacija i modernizacija uprave. Županija nastoji stvoriti učinkovitu, modernu i sposobnu upravu u trošku svedenu u okvire realnih materijalnih mogućnosti društva, javnu upravu koja prepoznaje potrebe građana i mogućnosti društva, javnu upravu prema standardima europske razine. Stremeći ovom cilju, sukladno europskim standardima izgradila je kriterije vlastite uspješnosti i kvalitete koji obuhvaćaju ocjenu zakonitosti, potpunosti, pravodobnosti, stručnosti, inventivnosti inovativnosti, razvojne učinkovitosti te druge elemente od značaja za davanje ocjene. Aktivnostima svojih tijela Županija je dio europskih stremljenja Republike Hrvatske i u tome prednjači u uključivanju u europske standarde i mehanizme. Logičan slijed ovog usmjerenja jest prihvaćanje međunarodne norme ISO 9001: 2008 po kojoj mjeri kvalitetu svoga djelovanja. Uvođenjem norme ISO 9001:2008, Županija je uspostavila, dokumentirala, te kontinuirano unaprjeđuje sustav upravljanja kvalitetom. Sustavan pristup poslovanju zasnovan je na javno obznanjenoj politici kvalitete, jasnoj organizaciji i nadležnostima unutar nje, procesnom pristupu, racionalno korištenim resursima i kvalitetnim komunikacijama te stalnim provjeravanjima i poboljšanjima upravljanja kvalitetom. Dokumentacija koja predstavlja zahtjeve ove međunarodne norme u potpunosti je usklađena s međunarodnim dokumentom IWA 4:2009, koji

predstavlja smjernice primjene sustava upravljanja kvalitetom za upravu. U postupku pripreme za certifikaciju izrađeno je 60 dokumentiranih postupaka koje opisuju način rada uprave, priručnik kvalitete, politika kvalitete i ciljevi kvalitete. Jednogodišnje aktivnosti pripreme konačno su dovršene, tako da je 2. travnja 2011. godine Osječko-baranjskoj županiji dodijeljen međunarodni certifikat kojim se potvrđuje da Županija zadovoljava zahtjeve norme ISO 9001:2008 u području regionalne samouprave.

Osiguran je i daljnji razvoj tehnološke osnovice djelovanja upravnih tijela zasnovane poglavito na informatičkoj i komunikacijskoj tehnologiji te izgradnja županijskog informacijskog i informatičkog sustava s ciljem ostvarivanja elektronske uprave u okviru koncepta e-governmenta utemeljen na posebnom programu razvoja informacijskog i informatičkog sustava Županije. U tom sklopu valja spomenuti uspješno funkcioniranje sustava za pristup informacijama o stanju zahtjeva za izdavanjem građevinskih dozvola i drugih akata, putem kojega građanin kao stranka može internetskim pristupom pratiti stanje rješavanja svoga zahtjeva. Pored toga, razrađena je informatička podrška aktivnostima vezanim uz funkcioniranje Županijske riznice te projekta razreza i naplate poreza za vozila. Određena usvojenog programa razvoja o oblikovanju prostornog informacijskog sustava GIS tehnologijom konačno se operacionaliziraju osiguravanjem tehničke i programske osnovice sustava, uz edukaciju njegovih nositelja i preuzimanje geodetskih karata kao baze sustava.

Upravna tijela svoje poslove obavljaju u sjedištu Županije, a Upravni odjel za prostorno uređenje i zaštitu okoliša i u Belom Manastiru, Donjem Miholjcu, Đakovu, Našicama i Valpovu.

Na dan 30. lipnja 2011. godine u upravnim tijelima Osječko-baranjske županije bio je zaposlen 161 službenik i namještenik na neodređeno vrijeme, (85 zaposlenika s visokom stručnom spremom - magistra struke ili stručnih specijalista, od kojih jedan doktor znanosti te 7 magistara znanosti odnosno sveučilišnih specijalista, 17 s višom stručnom spremom - sveučilišnih prvostupnika struke ili stručnih prvostupnika struke, 54 sa srednjom, a 5 sa nižom stručnom spremom) i 15 vježbenika (sveukupno: 176 službenika i namještenika). Nije bilo prijama u službu. Služba je prestala za ukupno 10 službenika i namještenika (7 na neodređeno vrijeme i 3 na određeno vrijeme).

Način rada upravnih tijela i njegove rezultate Županijska skupština je mogla pratiti kroz niz materijala - informacija i izvješća, prijedloga planskih dokumenata i akta koji su za njene potrebe pripremila ova tijela s ciljem osiguranja kvalitetne osnovice pravodobnog i zakonitog djelovanja predstavničkog tijela i sustava županijske samouprave u cjelini.

Upravna tijela Županije pretežito obavljaju poslove u neupravnom postupku. No, djelatnost Upravnog odjela za prostorno uređenje, graditeljstvo i zaštitu okoliša najvećim dijelom je okrenuta građanima. Kako je prilikom ustrojavanja ovog Upravnog odjela (započeo s radom 1. siječnja 2008. godine kao novo upravno tijelo Županije) zatečeno izrazito loše stanje glede uređenosti i opremljenosti poslovnih prostora, Župan kontinuirano, u skladu s financijskim mogućnostima osigurava uvjete za što efikasnije izvršavanje poslova iz upravnog djelokruga ovog upravnog tijela. Rezultat je postupno povećanje djelotvornosti ovoga tijela, što je vidljivo iz sljedeće tablice:

**Rješavanje upravnih stvari I. stupnja
u razdoblju od 01.01.-30.06.2011.**

Upravno područje	Preneseno iz prethodnog razdoblja	Zaprimljeno	Ukupno u rješavanju	Riješeno	Neriješeno
Prostorno uređenje lokacijske dozvole (izmjene/dopune i produženja) i rješenja o utvrđivanju građevne čestice	60	210	270	173	97
Graditeljstvo rješenja o uvjetima građenja, rješenja o izvedenom stanju i uporabne dozvole (rješenja o promjeni investitora i rješenja o produženju građ. dozvola, rješenja za građenje)	126	394	520	374	146
Zaštita okoliša dozvole za gospodarenje otpadom, rješenja o dopuštenju za radnje i zahvate u zaštićenim dijelovima prirode, rješenja kojim se određuje provedba postupka glavne ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu i rješenja o potrebi provedbe procjene utjecaja zahvata na okoliš	9	9	18	10	8
SVEUKUPNO	195	613	808	557	251

Istodobno, Upravni odjel za upravne i pravne poslove rješava u **II. stupnju** po žalbama protiv pojedinačnih akata (rješenja o komunalnom doprinosu, komunalnoj naknadi, komunalnom redu, utvrđivanju spomeničke rente, radnom vremenu trgovina i ugostiteljskih objekata, pravima iz socijalne skrbi, porezu na kuće za odmor, porezu na tvrtku ili naziv i dr.), što ih donose upravna tijela općina i gradova s područja Županije temeljem zakona i općih akata svojih predstavničkih tijela. U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine, zaprimljeno je 29 predmeta drugostupanjskog upravnog postupka, riješeno je 26 (od čega 9 predmeta iz 2010. godine), dok je u postupku rješavanja ostalo 16 predmeta. Osim navedenog, u istom razdoblju zaprimljeno je 6 neposrednih žalbi, koje su proslijeđene nadležnim upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave, kako bi provele postupak u okviru svoje nadležnosti i žalbu sa spisima dostavile ovom Upravnom odjelu na rješavanje. U tom sklopu valja ukazati da se radi o drugostupanjskom postupku koji zahtijeva dužu i kvalitetniju stručnu obradu zbog niza zakona i podzakonskih propisa koji su u primjeni, zbog toga što svaka jedinica lokalne samouprave donosi svoje opće akte, koje je potrebno proučiti, kao i zbog činjenice da veliki dio jedinica lokalne samouprave nema odgovarajuće stručne službe osposobljene za rješavanje u upravnom postupku, pa se, upravo iz tih razloga, pojavljuju pravni problemi koji nisu uobičajeni u upravnom postupku.

4. Izvršavanje obveza prema Županijskoj skupštini

Odnose između župana i Županijske skupštine u bitnome obilježava pravo župana da predlaže akte odnosno njegova obveza da osigurava pripremu prijedloga kada je to od njega zatraženo te osigurava izvršavanje politike i drugih obveza koje utvrđuje Skupština svojim aktima.

Svoje ovlasti predlaganja općih i drugih akata Županijskoj skupštini, koje proizlaze iz zakonskih propisa, Statuta Županije i drugih općih akata Županije, Župan je tijekom izvještajnog razdoblja realizirao donošenjem ukupno 104 akta (od ukupno 431 akta donesena u tom razdoblju), od kojih je donošenje 69 akta bilo predviđeno Planom rada Skupštine za 2011. godinu, a donošenje 35 akta nije bilo

planirano (npr. financiranje geoinformacijskog sustava, proglašenje turističko-vinskih cesta, izmjene statuta zdravstvenih ustanova, poslovna suradnja s Hrvatskom gorskom službom, davanje u zakup zajedničkog lovišta, izmjene programa i dr.). Predložene akte Skupština je prihvatila u prvom polugodištu 2011. godine, na 4 sjednice održane u tom razdoblju (15. u siječnju, 16. u ožujku, 17. u travnju, 18. u svibnju), s tim da su 33 predložena akta koje je župan donio u prvom polugodištu tekuće godine razmatrana na 19. sjednici Županijske skupštine održane početkom mjeseca srpnja.

Najveći broj akata koje je Župan u izvještajnom razdoblju predložio Županijskoj skupštini odnosi se na: prijedloge povodom razmatranja izvješća pravnih osoba čiji je su/osnivač odnosno su/vlasnik Županija (19), izvješća o izvršenju programa javnih potreba i drugih programskih dokumenata (12), te drugih izvješća i informacija o stanju i problematici iz različitih područja: gospodarstva, zaštite prirode i dr. (28), predlaganje općih akata koji se odnose na financiranje decentraliziranih funkcija, poticanje poljoprivrede i ruralnog razvoja, subvencije za unaprjeđenje lovstva, Proračun i njegovo izvršenje i dr. (12), predlaganje Županijske razvojne strategije te planova, programa i njihovih izmjena koji se odnose na sufinanciranje državne izmjere i katastra nekretnina, unaprjeđenje lovstva, javne potrebe u zdravstvu i socijalnoj skrbi i školstvu (8), godišnje i mjesečno financijsko izvještavanje (8), davanje suglasnosti na statute škola i zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Županija (6), osnivanje tijela i imenovanje (3), predlaganje mreže osnovnih i srednjih škola (2), proglašenje turističko-vinskih cesta (2) te različitih drugih akata.

Plan rada Skupštine za 2011. godinu u dijelu koji se odnosi na prvih šest mjeseci tekuće godine najvećim dijelom je realiziran. Od ukupno 59 tema predviđenih Planom rada Skupštine za 2011. godinu za razmatranje u prvome polugodištu nije realizirano 12 tema, ali je doneseno 35 akata, donošenje kojih nije bilo predviđeno Planom rada. Stoga je za sada nerealizirani dio Plana zanemariv, ako se uzme u obzir veliki broj neplaniranih akata te činjenica da će preostali malobrojni akti koji nisu doneseni odnosno teme koje nisu realizirane, biti realizirane do kraja 2011. godine.

Sukladno navedenom može se konstatirati, kako je odnos izvršnog i predstavničkog tijela u tom dijelu dosegao očekivanu i poželjnu razinu.

U provođenju utvrđene politike Skupštine Župan je donio niz akata, čiji se sadržaj prikazuje u okviru poglavlja o provođenju politike po djelatnostima.

5. Odnosi s drugim jedinicama i tijelima

Odnose s tijelima jedinica lokalne samouprave, državnim tijelima i predstavnicima domaćih i međunarodnih organizacija karakterizira ovlast župana na predstavljanje i zastupanje Županije, s jedne, te potreba provedbe utvrđene politike Županije, s druge strane. I jedna i druga komponenta zahtijevale su dobru organizaciju i ulaganje napora u aktivnosti od neposrednog utjecaja na promicanje ugleda župana i Županije. Od 1. siječnja 2011. do 30. lipnja 2011. godine Župan je održao niz sastanaka, susreta, posjetio mnoge institucije te nazočio brojnim manifestacijama koje su se održavale u Osječko-baranjskoj županiji i izvan nje. U izvještajnom razdoblju održano je 155 protokolarnih aktivnosti. Župan je sa suradnicima obilazio područja općina i gradova, obilazio gradilišta, posjećivao gospodarske subjekte, poduzetnike, manifestacije od turističkih, preko tradicijskih, gastronomskih do kulturoloških. U posjet je dolazio predsjednik Republike Hrvatske, veleposlanici, gospodarstvenici, učenici, studenti i mnogi drugi.

U sklopu nastojanja za što potpunijim ostvarivanjem proklamirane politike ravnomjernog razvoja cijele Županije, Župan je uspostavio i održavao intenzivne kontakte s jedinicama lokalne samouprave. U razdoblju od 6 mjeseci Župan je obišao područja 29 općina i gradova, tijekom radnih posjeta, obilazeći škole, izgradnju ili rekonstrukciju cesta te u prigodama poput svečanosti kojima se obilježava dan općine ili grada, kao i značajnih kulturnih i drugih manifestacija. Župan sa suradnicima ili izaslanstvo Županije u ovom vremenu su obišli područja općina i gradova Kneževi Vinogradi, Batinu (područje Općine Draž), Đakovo, Vladislavci, Erdut, Bizovac, Vuka, Podravska Moslavina,

Čepin, Drenje, Antunovac, Đurđenovac, Viškovci, Bilje, Donja Motičina, Feričanci, Satnica Đakovačka, Donji Miholjac, Koška, Podgorač, Petrijevc, Našice, Petlovac, Popovac, Beli Manastir, Grad Osijek, Dalj (Općina Erdut), Kuševac (Grad Đakovo), Jagodnjak. Uz brojne druge sastanke, župan je održao i radni sastanak s gradonačelnikom Grada Osijeka i njegovim suradnicima na kojem se raspravljalo o brojnim zajedničkim projektima Županije i Osijeka, a u ožujku je održana i Koordinacija gradova i općina Osječko-baranjske županije na kojoj se, uz nazočnost gradonačelnika i načelnika jedinica lokalne samouprave raspravljalo o 13 važnih tema za razvoj Osječko-baranjske županije i svih njenih dijelova.

Bio je nazočan brojnim manifestacijama i događanjima poput Osječkog sajma, Sajma lova, ribolova i turizma, simpozijima, savjetovanjima, kongresima i konferencijama, kao i kulturno folklornim manifestacijama u Kuševcu "Selo moje na brdašcu", "Susreti prijateljstva" u Drenju i Kulenijadi u Jagodnjaku.

Cijeneći značajnim povezati susjedna područja u promicanju zajedničkih interesa i projekata, Županija je nastojala dati svoj prilog uspostavljanju i jačanju suradnje sa županijama slavonsko-baranjskog područja te područja statističke regije **Panonska Hrvatska**. U tom smislu uključila se i pripremom temeljnih dokumenata dala svoj prilog pripremi osnivanja udruge "Panonska Hrvatska" s kojim ciljem je bila domaćinom županima i predstavnicima županija regije.

Odnosima s državnim vlastima Županija je u ovom razdoblju poklanjala iznimnu pozornost. Vrlo intenzivna je bila i komunikacija s državnim tijelima, ministarstvima, agencijama, vladinim uredima, javnim poduzećima u ukazivanju na različite probleme u Osječko-baranjskoj županiji i njihovom rješavanju. Komunikacija je ostvarena s mnogim ministarstvima zbog suradnje u projektima od zajedničkog interesa, posebice s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Hrvatskim vodama i Hrvatskom elektroprivredom s kojima je ostvarena intenzivna suradnja vezano za ostvarenje značajnog projekta Višenamjenski hidroenergetski sustav (vodna stepenica), Ministarstvom vanjskih poslova i europskih integracija u sklopu obilježavanja Europskog tjedna, Hrvatskim centrom za razminiranje s kojim je prezentiran projekt razminiranja graničnog pojasa prema Republici Mađarskoj pod nazivom D-mine, kao i drugim institucijama i ministarstvima.

U razmatranom razdoblju Osječko-baranjsku županiju u dva navrta posjetio je i predsjednik Republike Hrvatske dr.sc. Ivo Josipović sa suradnicima, u svibnju, prigodom obilježavanja Europskog tjedna i 150. obljetnice Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti odajući počast njenom utemeljitelju biskupu J.J. Strossmayeru, kao i u lipnju.

Svjestan značenja **međunarodnih odnosa** za položaj Hrvatske, ali i regije i Županije u njezinom sklopu, Župan je punu pozornost poklanjao kontaktima s predstavnicima stranih zemalja i međunarodnih organizacija, u razmatranom razdoblju susreo se s veleposlanikom Japana u Republici Hrvatskoj Yoshiom Tamurom koji je uručio donaciju Japana za razminiranje dijelova minski sumnjivih dijelova Županije. U radnom posjetu Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji boravio je veleposlanik Kraljevine Belgije u Republici Hrvatskoj Marc de Schoutheete de Tervarent, a veleposlanik Švicarske Konfederacije Denis Knobel uručio je na prigodnoj svečanosti Županiji Certifikat za sustav upravljanja kvalitetom ISO 9001 za područje regionalne samouprave. U posjetu Osječko-baranjskoj županiji boravile su i zamjenice veleposlanika Švedske i Finske.

Osječko-baranjsku posjetio je i šef delegacije Europske unije u Hrvatskoj, veleposlanik Paul Vandoren sa suradnicima u prigodi obilježavanja Europskog tjedna početkom svibnja u pratnji predsjednika Republike Hrvatske dr.sc. Ive Josipovića. U razgovoru sa Županom visoki gosti izrazili su poseban interes za aktivnosti lokalne i regionalne samouprave po pitanju ulaska Hrvatske u Europsku uniju, a razgovaralo se i o mogućnostima privlačenja europskih investitora u Slavoniju i Baranju.

Izaslanstvo Osječko-baranjske županije na čelu sa Županom posjetilo je Kanton Sarajevo (BiH), gdje je s predsjednikom Vlade Kantona Sarajevo Fikretom Musićem razgovarano o međusobnoj suradnji u različitim djelatnostima. U posjetu Osječko-baranjskoj županiji došlo je izaslanstvo Tuzlanskog kantona iz Bosne i Hercegovine na čelu s predsjednikom Vlade Tuzlanskog kantona g. Seadom Čauševićem i ministrima u Vladi Tuzlanskog kantona. U razgovorima je bilo riječi o suradnji u mnogim oblastima, a najviše interesa izazvala su iskustva Osječko-baranjske županije u privlačenju sredstava iz EU fondova, što je prezentirala Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje.

Izaslanstvo Osječko-baranjske županije boravilo je i u Oblasti Vinica u Ukrajini s kojom je potpisan Protokol namjere o suradnji između Osječko-baranjske županije i Uprave Regije Vinica o uspostavljanju tregovinske, gospodarske, znanstveno-tehnološke i društvene suradnje, a u pripremi je i Sporazum o suradnji dvije regije.

U ovom razdoblju Župan je nastavio politiku socijalnog dijaloga putem **Gospodarsko-socijalnog vijeća** Osječko-baranjske županije, kao tripartitnog tijela osnovanog radi uspostave i razvitka trostranog dijaloga, a s ciljem zaštite i promicanja gospodarskih i socijalnih prava, odnosno interesa radnika i poslodavaca, te vođenja usklađene gospodarske, socijalne, porezne i razvojne politike na području Županije i drugih pitanja od zajedničkog interesa socijalnih partnera. Od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine, Vijeće je održalo dvije sjednice. Uz aktivno sudjelovanje predstavnika Osječko-baranjske županije, Vijeće je raspravljalo o: stanju nezaposlenosti na području Osječko-baranjske županije i poduzetim mjerama na području zapošljavanja, položaju žena na tržištu rada i provođenju mjera za njihovo zapošljavanje na području Županije, provedbi Nacionalnog plana zapošljavanja 2011.-2012., stanju u gospodarstvu i mjerama poduzetim u cilju oživljavanja gospodarstva na području Županije, komunikacijskoj strategiji provedbe i praćenja Županijske razvojne strategije i drugim temama iz svoje nadležnosti. Vijeće je kroz zaključke, podržalo komunikacijsku strategiju provedbe i praćenja Županijske razvojne strategije, planove i poduzete mjere u području zapošljavanja i oživljavanja gospodarstva, unaprjeđenja i razvoja poljoprivredne proizvodnje, obrtništva, malog i srednjeg poduzetništva. Svi zaključci Vijeća dostavljeni su Uredu za socijalo partnerstvo, kojem je predloženo da sa zaključcima upozna nadležna ministarstva i Vladu.

Posebne oblike **partnerstva** predstavljaju partnerska vijeća okupljena oko izrade i provedbe strateških dokumenata: prvo oko Županijske razvojne strategije, a potom oko projekta Lokalno partnerstvo u zapošljavanju. Partnersko vijeće djeluje kao forum za dijalog i postizanje konsenzusa između različitih skupina dionika i ima savjetodavnu ulogu u izradi i provedbi planskih dokumenata politike regionalnog razvoja u području razvoja ljudskih potencijala usmjerenog zapošljavanju. Pored radnih rezultata, mjenih postizanjem radnih zadaća koje su postavljene pred ova tijela, valja istaći i kulturu partnerstva koja se tim putem razvija i ustaljuje kao uobičajeni način ponašanja.

Županija je i u ovom razdoblju nastavila njegovati **partnerske odnose s udrugama**, sukladno zaključenoj povelji o suradnji. Župan je 10. lipnja 2011. godine donio Program financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2011. godini. Rukovođen činjenicom ekonomske krize i slabijeg priliva sredstava u Proračun Županije te željom da omogući rad što većem broju udruga na području Županije, posebice u manjim seoskim sredinama gdje je to gotovo jedini oblik društvenog života, financirane su programske aktivnosti udruga koje djeluju na području Županije, a ostvaruju humanitarne programe od interesa za Županiju, odnosno druge programe kojima se značajno pridonosi njenom razvitku i općem napretku te promicanju njezinog položaja i ugleda.

I pored brojnih obveza, Župan je vrlo često i u velikom broju primao različite stranke, ljude koji su dolazili s različitim problemima, često i s onima koji nisu u nadležnosti Županije. Primio je predstavnike gotovo svih institucija koje djeluju na području Županije, a obišao je i mnoge gospodarske subjekte. Tijekom šestomjesečnog razdoblja Župan je primio i više stotina građana koji su mu se obraćali s mnogobrojnim i različitim zamolbama, što znači da je unatoč zgnusnom rasporedu svojih dnevnih obveza uvijek nalazio prostora i vremena za svakodnevne probleme sugrađana i stanovnika Osječko-baranjske županije.

U cilju osiguravanja **javnosti rada** župana te dostupnosti podataka o aktima koje donosi, Župan je održao niz javnih sastanaka, na kojima su razmatrani važniji materijali i prijedlozi akata, na način odgovarajući postupku koji je ranije provodilo Županijsko poglavarstvo. Time je nastavljena praksa službenog praćenja rada i odlučivanja izvršnog tijela Županije, što je medijski trenutno učinjeno dostupnim javnosti, a uz to redovito ažurirano na web stranicama Osječko-baranjske županije. U informacijskom, ali i promidžbenom dijelu valja napomenuti da je u izvještajnom razdoblju stavljen u funkciju i novi investicijski web portal Županije te da je dovršena produkcija promidžbenog filma koji prikazuje Županiju pod nazivom "*Pravo mjesto za pravi posao*".

III. DJELOVANJE ŽUPANA PREMA DJELATNOSTIMA

Djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno je djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području.

Ove napomene ukazuju na okvir postupanja župana u odnosu na područja naznačena Ustavom. No, izvan tih okvira Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podaci o ovom postupanju dani su u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

1. Aktivnosti definiranja razvojne politike Županije

Funkcioniranje i razvoj jedne društvene zajednice nije moguće ostvariti stihijskim djelovanjem spontano reagirajući na probleme koji se u tom razvoju pojavljuju. Upravo stanje u kojem se nalazi Republika Hrvatska, ali i druge države svijeta ukazuju na značenje suprotstavljanja tim problemima osmišljavanjem razvojne politike koja uključuje visoka stručna znanja o korištenju raspoloživih prirodnih, ljudskih i materijalnih resursa. Iz ovih razloga, uz poticaj metodologije odobravanja sredstava iz domaćih i međunarodnih fondova, pristupilo se sagledavanju razvojnih potencijala i pretakanju tih spoznaja u nacрте planskih dokumenata te oblikovanje projekata kojima se ta strategijska opredjeljenja realiziraju.

Temeljni prostorni okvir razvojne politike utvrđuju **prostorni planovi**. Sukladno članku 98. Zakona o prostornom uređenju i gradnji, Župan, odnosno od njega ovlašteno upravno tijelo nakon sagledavanja usklađenosti prostornih planova nižeg reda sa županijskim, davalo je suglasnosti jedinicama lokalne samouprave. U izvještajnom razdoblju izdane su 3 suglasnosti na izmjene i dopune prostornih planova uređenja. U postupku izrade u ovome trenutku je još 13 izmjena i dopuna prostornih planova uređenja općina odnosno gradova u čijoj proceduri sudjeluje i resorni Upravni odjel i na koje će se, prije njihova donošenja, zatražiti navedene suglasnosti. Jedinice lokalne samouprave donose i druge dokumente prostornog uređenja kao što su urbanistički planovi uređenja i detaljni planovi uređenja, koji se donose za uže prostorne cjeline, odnosno za naselja ili dijelove naselja. Kako spomenuti planovi užega područja moraju, sukladno Zakonu, biti usklađeni s planom šireg područja, jer ga u pravilu detaljnije razrađuju, resorni Upravni odjel prati i sudjeluje i u postupku njihove izrade. U izvještajnom razdoblju u postupku se nalazi još 19 navedenih prostornih planova.

Strategija razvoja Županije iz 2005. godine i Regionalni operativni program iz 2006. godine, okviri su dosadašnjih aktivnosti oblikovanja razvojnih projekata. Budući da je važenje ROP-a ograničeno do 2010. godine, a u svijetlu dokumenata regionalnog razvoja Republike Hrvatske (Zakona o regionalnom razvoju koji je donesen krajem 2009. godine i Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske koja je donesena 4. lipnja 2010. godine), započete aktivnosti analize ostvarivanja i ažuriranja ROP-a prerasle su u pripreme za izradu **Županijske razvojne strategije** sukladno spomenutim dokumentima. Ona je pripremljena na temelju najbolje dostupne prakse, temeljena na iskustvu izrade ROP-a te naučenim lekcijama. Participativni pristup, konzultativni proces, programiranje i odlučivanje na bazi partnerstva, otvorenost i transparentnost su glavne karakteristike procesa pripreme Županijske razvojne strategije.

Treba naglasiti da je iznimno važno u Županijsku razvojnu strategiju ugraditi što više utemeljenih, kvalitetnih i realnih projektnih ideja, kako bi se osigurala institucionalna osnova za sudjelovanje u budućim natjecajima, kako EU, tako i nacionalnim, koji će sredstva odobravati isključivo za projekte predviđene Strategijom. Pod razvojnim projektom u smislu članka 15. stavka 4. novoga Zakona, podrazumijeva se projekt izgradnje i/ili obnove komunalne, gospodarske, energetske i druge potporne infrastrukture za razvoj, izgradnju i/ili jačanje obrazovnih, kulturnih znanstvenih i drugih institucija, jačanja i izgradnje društvenog kapitala te gospodarski i drugi projekti kojima se pridonosi regionalnom razvoju. Pri tome su nositelji razvojnih projekata obveznici upisa podataka o razvojnim projektima u središnju elektroničku bazu koju ustrojava i vodi nadležno Ministarstvo.

U procesu izrade Županijske razvojne strategije Institut za međunarodne odnose iz Zagreba obavio je i njezino prethodno vrednovanje. Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva dalo je pozitivno mišljenje glede usklađenosti Županijske razvojne strategije s nacionalnom strategijom. Nakon dovršenog postupka pripreme i konzultacija, Županijsku razvojnu strategiju je donijela Županijska skupština na svojoj 15. sjednici 31. siječnja 2011. godine.

Nastavno, Župan je operacionalizirao njezinu provedbu donošenjem **Akcijskog plana provedbe Županijske razvojne strategije Osječko-baranjske županije 2011.-2013.** te **Komunikacijske strategije provedbe i praćenja Županijske razvojne strategije.**

Pad gospodarskih aktivnosti u Osječko-baranjskoj županiji u 2009. i 2010. godini značajno se odražava na tržište rada. Tijekom 2010. godine prosječna nezaposlenost se povećala za 14,6% a prosječna zaposlenost smanjila za 5,6%. Uz to, pogoršava se i struktura nezaposlenih. Udio dugotrajno nezaposlenih osoba u ukupnom broju nezaposlenih i dalje ostaje visok, posebno osjetljivih kategorija nezaposlenih, mladih i starijih nezaposlenih osoba te osoba s invaliditetom. To zahtijeva iznalaženje novih metoda povratka ovih osoba na tržište rada i to kroz aktivne i preventivne mjere zapošljavanja. Partnerski odnosi s lokalnom zajednicom, sindikatima, poslodavcima, nevladinim organizacijama, javnim i ostalim institucijama, ocjenjuje se, stvaraju uvjete za bolji gospodarski razvitak na lokalnoj razini. S tim ciljem pokrenut je projekt "**Lokalno partnerstvo za zapošljavanje**" kao jedan od ključnih pokretača lokalnog razvoja. U procesu pristupanja Hrvatske Europskoj uniji, vrlo je značajan partnerski pristup fondovima EU. Budućnost korištenja sredstava europskih strukturnih fondova, osobito Europskog socijalnog fonda, pretpostavlja regionalni pristup u razvoju ljudskih potencijala te strateško planiranje koje uključuje sve relevantne dionike na regionalnom tržištu rada, odgovarajući apsorpcijski kapacitet te učinkovitu provedbu prioriteta u skladu s Operativnim programom za razvoj ljudskih potencijala. Iz ovog razloga, županijska tijela su se uključila u pripremu Sporazuma kojim je utemeljeno Lokalno partnerstvo za zapošljavanje u Osječko-baranjskoj županiji kao oblik zajedničkog djelovanja potpisnika ovog Sporazuma u postizanju ciljeva utvrđenih ovim Sporazumom kao i u formiranje njegovih tijela.

U okvirima ovog projekta pripremljena je **Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013.** kao strateški dokument koji definira smjerove politike zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja na županijskoj razini. Usklađena je i sadržajno nadopunjuje Županijsku razvojnu strategiju, stavljajući poseban naglasak na ljudske resurse i probleme zapošljavanja. Nastala je primjenom suvremenih metoda strateškog planiranja prema pravilima

Europske unije. Prateći smjernice razvoja Republike Hrvatske, te smjernice Europskog socijalnog fonda, Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013. predstavlja osnovu koja omogućava javnom, privatnom i neprofitnom sektoru korištenje fondova Europske unije. Dokument objedinjuje analizu ljudskih potencijala u Osječko-baranjskoj županiji, SWOT analizu u kojoj su kao prioritete definirani i razmatrani zapošljavanje, socijalna inkluzija, obrazovanje i razvoj civilnog društva, viziju, prioritete i mjera za njihovo ostvarenje, ali institucionalni i financijski okvir.

Na radnim sastancima planiranja, izrade i analiziranja Strategije razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013. sudjelovale su sve relevantne institucije čije aktivnosti direktno i indirektno utječu na tržište rada povezane u Lokalno partnerstvo za zapošljavanje Osječko-baranjske županije, ali i predstavnici svih upravnih tijela Osječko-baranjske županije čiji je djelokrug rada povezan uz problematiku ovog strateškog dokumenta. Strategija razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013. godine je usvojena na Sjednici Partnerskog vijeća Lokalnog partnerstva za zapošljavanje Osječko-baranjske županije, te će biti stavljena na raspravu i Županijskoj skupštini.

Pri sagledavanju razvojnih mogućnosti i pripremi dokumenata kojima se to izražava, ipak valja imati na umu da, ne samo svakom razvoju, već i sigurnosti života stanovnika i normalnog funkcioniranja gospodarskih i drugih subjekata na području Županije proturječi **stanje miniranosti područja**. Ukupna minski sumnjiva površina sa 1. siječnja 2011. godine iznosila je 144,99 km² ili oko 3,49% teritorija Županije Planom humanitarnog razminiranja za 2011. godinu kojeg je donijela Vlada Republike Hrvatske, predviđeno je poslovima razminiranja ukloniti minsku opasnost s površine od 5,1 km² na području Osječko-baranjske županije. Stoga je razminiranje, nesporno, prvi razvojni prioritet ove Županije. Županija na čijem području postoje minski sumnjiva područja i/ili građevine ovlaštena je od tijela državne vlasti te pravnih i fizičkih osoba na njenom području prikupljati podatke o minski sumnjivim područjima i/ili građevinama te na temelju prikupljenih podataka u suradnji s HCR-om, predložiti prioritete humanitarnog razminiranja. Osječko-baranjska županija prikuplja i obrađuje podatke primljene od jedinica lokalne samouprave, te dostavlja Hrvatskom centru za razminiranje tablični prikaz razvrstanih minski sumnjivih površina Županije prema kriterijima, kao i karte minsko sumnjivih područja na kojima su označena navedena područja. Tablični prikaz je osnova za daljnje godišnje i trogodišnje planiranje humanitarnog razminiranja, kao i za moguće izmjene (rebalans) važećeg godišnjeg plana Hrvatskog centra za razminiranje.

2. Priprema i provođenje razvojnih projekata s međunarodnom komponentom

Imajući u vidu značenje činjenice da je povlačenje sredstava iz domaćih razvojnih fondova i fondova Europske unije moguće po točno utvrđenoj metodologiji, Županija je ulagala značajne napore u vlastito **osposobljavanje** za izvršenje ovih poslova. Njih poglavito nose Agencija za razvoj, kao upravno tijelo Županije i Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje, kao zajedničko trgovačko društvo u suvlasništvu s Gradom Osijekom uz sudjelovanje i drugih županijskih upravnih tijela, osobito u području poljoprivrede i gospodarstva.

Aktivnosti Agencije za razvoj i Regionalne razvojne agencije Slavonije i Baranje kretale su se u tri osnovna pravca:

- sudjelovanje u provedbi programa, objavi natječaja i aktivnostima animiranja potencijalnih prijavitelja;
- direktno sudjelovanje Osječko-baranjske županije u prijavljivanju projekata na natječaje i
- pomoć subjektima s područja Osječko-baranjske županije u prijavi projekata na natječaje.

Osposobljenost nositelja pripreme i izvođenja prihvaćenih projekata ključni je preduvjet uspjeha ovoga posla. Stoga su zaposlenici Agencije za razvoj i RRA prolazili oblike edukacije na državnoj razini, da bi kao predavači širili to znanje na organiziranim radionicama za nositelje projekata.

U **programskoj liniji prekogranične suradnje** Osječko-baranjska županija aktivno je uključena u sve aktivnosti koje se odnose na prekograničnu suradnju s Republikom Mađarskom i Republikom Srbijom, prije svega, sudjelujući u radu zajedničkog nadzornog odbora čija je funkcija odobravanja projekata i odobravanje raspisa natječaja, a potom i u pripremi i podnošenju prijedloga projekata. Predloženi projekti iz programa prekogranične suradnje s Mađarskom koji su odobreni se uspješno provode. Riječ je o projektu Dravis 2, koji se odnosi na sustav pripreme i provođenja zajedničkih aktivnosti zaštite i spašavanja u pograničnom području odnosno na sustav prekogranične pomoći u elementarnim nepogodama i katastrofama u pojasu rijeke Drave sa obje strane granice s Republikom Mađarskom (vrijednost Projekta je 337.942,00 € od čega je 52.000,00 € dio koji se odnosi na Osječko-baranjsku županiju) Osječko-baranjska županija sudjelovala je u dvije vatrogasne vježbe. U Barcs-u u svojstvu promatrača a u Harkany-u u vježbi su sudjelovali i vatrogasci s područja Županije. Održana je i završna konferencija projekta a sam projekt traje do 31. srpnja 2011. godine.

U okviru Programa Prekogranične suradnje s Republikom Mađarskom, nakon što je raspisan drugi Natječaj za prijavljivanje projekata, Osječko-baranjska županija se aktivno uključila u pripremu projekata od važnosti za područje Županije. Prijavljen je Projekt "De mine", koji se odnosi na razminiranje područja hrvatsko - mađarske granice na kojem se dio minskog polja nalazi unutar teritorije Republike Mađarske. Glavni partner na projektu je HCR Sisak putem ureda HCR Osijek (isti nema pravnu osobnost). Mađarski partner je pogranična policija Županije Baranya. Uz Osječko-baranjsku županiju i Odjel Granične policije PU osječko-baranjske je pridruženi partner na Projektu "De-mine". Ukupna vrijednost projekta je 3,5 milijuna eura (1,8 milijuna je namijenjeno hrvatskoj strani, a 1,7 milijuna bit će iskorišteno za samo razminiranje). Projekt je ocijenjen uspješnim te je odobren za financiranje, a potpisivanje ugovora se očekuje u rujnu 2011. godine. Osječko-baranjska županija nema financijskih obveza u projektu, niti se dio proračuna projekta odnosi na Osječko-baranjsku županiju.

Drugi projekt u kojemu je Osječko-baranjska županija sudjelovala u ulozi pridruženog partnera na istom Natječaju nominiran je pod nazivom "Suradnja granične policije podunavskog područja u hrvatsko-mađarskom graničnom pojasu". Cilj projekta je jačanje suradnje odjela granične policije u svrhu olakšanja prometa Dunavom. Kroz projekt se planira uspostava zajedničke kontaktne točke u Mohacs-u, te zajednički trening program i organizirane zajedničke vježbe. Nositelj projekta je Granična policija Županije Baranya-Mađarska, a glavni partner s hrvatske strane je Granična policija PU osječko-baranjske - Hrvatska. U Projektu kao partner sudjeluje i Nacionalno udruženje službe za uzbunjivanje i obavještanje Republike Mađarske (RSOE). Predložena ukupna vrijednost projekta je 240.000 eura. Projekt je ocijenjen uspješnim, te je odobren za financiranje, a potpisivanje ugovora se očekuje u rujnu 2011. godine. Osječko-baranjska županija nema financijskih obveza u projektu, niti se dio proračuna projekta odnosi na Osječko-baranjsku županiju.

Osječko-baranjska županija je također partner i u projektu "EU minds" koji se financira iz Programa IPA Info. Predlagač projekta je PRONI Centar za socijalnu edukaciju, Osijek. Projekt se uspješno provodi. U okviru projekta je na području Županije provedena anketa po srednjim školama, koja ima za cilj ispitati stavove mladih o ulasku Republike Hrvatske u Europsku uniju, prije obveznog raspisivanja referendumu. Trenutni rezultati ankete pokazuju da mladi na području Županije nisu baš posebno zainteresirani za informiranje o Europskoj uniji, kao ni za ulazak Republike Hrvatske u istu integraciju. Također je u sklopu projekta održano više projektom predviđenih debata u 8 srednjih škola Županije, čija tema se također odnosila na poznavanje i zainteresiranost učenika o Europskoj uniji, odnosno o pristupanju Republike Hrvatske europskim integracijama. Rezultat ovih debata također je sličan rezultatu anketa. Osim ovih aktivnosti održana su i tri promo-događanja u 3 grada Županije na kojima su predstavljeni programi i mogućnosti sufinanciranja projekata za mlade iz Europskih fondova te su prezentirana iskustva na projektima koji su već odobreni institucijama ili udrugama s područja Županije.

Osječko-baranjska županija također sudjeluje putem svog predstavnika u radnoj skupini u okviru projekta Hrvatskog zavoda za zapošljavanje koji je sufinanciran sredstvima iz IPA-e IV Razvoj ljudskih potencijala, pod nazivom "Posao i edukacija za osobe sa invaliditetom". U ovom projektu članovi radne skupine imaju zadatak osmisliti, razraditi i prijaviti u okviru ove IPA-e komponente

kvalitetne projektne ideje koje bi se odnosile na educiranje i lakše zapošljavanje invalidnih osoba. Također će se u okviru projekta izraditi i promotivna brošura za poslodavce koja će sadržavati sve pogodnosti za poslodavca koji zaposli invalidnu osobu. Prema hodogramu projektnih aktivnosti, do sada je održano više radnih sastanaka ove radne skupine na kojima su se razrađivale projektne ideje i kreirala promotivna brošura.

U sklopu programa IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine, nakon procesa evaluacije Agencije za regionalni razvoj Republike Hrvatske i pozitivne ocjene projektnog prijedloga "Zaštita od širenja Klasične svinjske kuge (KSK) u prekograničnom području kroz poboljšanje higijenskih standarda i edukaciju farmera" u okviru - IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine Župan je 17. siječnja 2011. godine s Agencijom za regionalni razvoj Republike Hrvatske zaključio Ugovor "Grant Contract - External Actions of the European Union" no.2007-0017-973002 (Ugovor o bespovratnim sredstvima - vanjski projekti financirani iz Europske unije, broj 2007-0017-973002" za provedbu odobrenog projektnog prijedloga "Zaštita od širenja Klasične svinjske kuge (KSK) u prekograničnom području kroz poboljšanje higijenskih standarda i edukaciju farmera".

Ukupna vrijednost Projekta iznosi 447.329,94 eura, (prikazano u tablici) uz predviđeno vrijeme trajanja od 18 mjeseci. Vrijednost dijela Projekta koji će se provoditi u Republici Hrvatskoj, odnosno Osječko-baranjskoj županiji iznosi 225.142,99 eura. Od navedenog iznosa 187.341,48 eura, odnosno 83,21% financirat će se iz sredstava IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine. Razlika od 37.801,51 eura obveza je sufinanciranja Osječko-baranjske županije. Udjel Osječko-baranjske županije bit će sufinanciran kroz radne sate djelatnika Županije koji će sudjelovati u realizaciji Projekta.

Do 30. lipnja 2011. godine Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva nije se očitovalo o projektu "Wine tour" koji je prijavljen na natječaj IPA Regionalna konkurentnost (listopad 2010. godine), mjera 1.1. Poslovna infrastruktura, oznake EuropeAid/130393/M/ACT/HR.

Podrobniji podaci o pripremi i izvođenju razvojnih projekata daju su u posebnoj Informaciji o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u programima Europske unije.

3. Poticanje poduzetništva

Porast zaposlenosti, podizanje životnog standarda i novi zamah nacionalnog gospodarstva, kao način prevladavanja stanja stagnacije i nazadovanja, mogući su jedino uz puni razvoj i aktiviranje poduzetništva. Svjetsko je iskustvo pokazalo da je malo i srednje poduzetništvo glavni pokretač gospodarskog razvitka i generator novih radnih mjesta. Mala i srednja poduzeća okvir su za realizaciju poduzetničke inicijative koja čini osnovu gospodarstva.

Skupština Osječko-baranjske županije je na svojoj 13. sjednici održanoj 21. prosinca 2010. godine donijela Program poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2011. godinu, a 15. ožujka 2011. godine prihvatila Izvješće o provođenju Programa poticanja poduzetništva Osječko-baranjske županije za 2010. godinu.

Program poticanja poduzetništva na svome području provodi Županija u suradnji s jedinicama lokalne samouprave, poduzetničkim centrima i inkubatorima te svim ostalim institucijama poduzetničke podrške. U tom sklopu nalaze se mjere koje se odnose na informiranje o programima poticanja poduzetništva, savjetovanje poduzetnika, permanentnu edukaciju, razvoj start up i mladih poduzeća, poticanje osnivanja poduzetničkih zona, poticanje zapošljavanja, sufinanciranje uvođenja sustava kvalitete, poticanje obrtništva, nastupe na sajmovima, suradnju na inovacijama i uvođenju novih proizvoda, poticanje zadrugarstva, nove investicije i poticanje izvoza i suradnju s institucijama poduzetničke podrške. No, nesporno je da je stvaranje materijalnih uvjeta presudna komponenta o kojoj ovisi mogućnost implementacije stečenih znanja i pokrenutih ideja. Iz ovih razloga Županija je nastavila ulagati napore i sredstva u jačanje razvojne infrastrukture te nastavila s ostvarivanjem projekta kreditiranja poduzetnika.

3.1. Poslovne i poduzetničke zone

Slobodna zona Osijek, projekt je započet 1997. godine s ciljem stvaranja uvjeta pokretanja nove proizvodnje, uvećanja i ubrzanja robno-novčanih tokova, zapošljavanja radne snage i gospodarskih kapaciteta te ostvarivanja drugih rezultata koji znače svekoliki napredak Županije i šireg područja. U nastojanju da stvori povoljne uvjete razvoja gospodarstva i u konačnici ostvarivanja cilja formiranja Slobodne zone - privlačenja osobito stranih investitora, pokretanja proizvodnje i novog zapošljavanja, pregnućem proračuna Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka otkupljeno je zemljište od prijašnjeg vlasnika, a potom kreditnim zaduženjem Zone od Grada, i na taj način, konačno, 2008. godine stvoreni uvjeti za nesmetano poslovanje i razvoj Slobodne zone. Međutim, već izvršena, a osobito najavljena izmjena propisa kojima se uređuju uvjeti poslovanja slobodnih zona uputila je na sagledavanje njezine budućnosti. Smanjivanje, pa i nestanak određenih stimulativnih elemenata smanjuje i interes ulagača za poslovanje u ovom, ipak, ograničavajućem sustavu. Stoga su započele pripreme za redefiniranje funkcija Slobodne zone i prilagođavanje novim uvjetima u okviru kojih treba osigurati nastavak ostvarivanja ciljeva zbog kojih je zona i osnovana. To podrazumijeva oblikovanje tzv. izlazne strategije preoblikovanja iz slobodne u gospodarsku zonu koji proces mora biti dovršen do ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, a najkasnije do 2016. godine.

Izgradnjom **poduzetničkih zona** na području Županije, Županija, općine i gradovi žele potaknuti razvoj gospodarstva na svom području, riješiti prostorne probleme poduzetnika i poticati buduće poduzetnike na ulaganje. Osnivanjem poduzetničkih zona i proširenjem aktivnosti u postojećim, na dugoročan se način pomaže poduzetnicima u rješavanju problema prostora, odnosno stvaranju uvjeta za nesmetani rad, korištenje zajedničke infrastrukture i povezivanje poduzetnika smještenih na istom prostoru. Skupština Osječko-baranjske županije je 10. srpnja 2008. godine donijela Plan razvoja poduzetničkih zona na području Osječko-baranjske županije za razdoblje od 2008. do 2012. godine.

U okviru web portala www.obz-invest.hr ažuriraju se podaci o poduzetničkim zonama, te svi važniji podaci za Županiju, razvrstani u nekoliko ključnih kategorija. Ovi podaci služit će svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom otvaranja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije. Ovakvim pristupom nastoji se privući što je moguće više stranih ulaganja u Županiju, omogućiti otvorenost Županije prema međunarodnom tržištu, kao i osigurati što jednostavniji i brži pristup svim važnim podacima za strane ulagače.

3.2. Kreditiranje poduzetnika

Osječko-baranjska županija izdvaja značajna financijska sredstva iz svog proračuna za subvenciju kamata za poduzetničke kredite. Namjera je Županije ovakvim kreditnim linijama dati snažan poticaj gospodarstvu, pomažući na taj način napore malih i srednjih poduzeća da postignu konkurentnost na domaćem i stranim tržištima, ali i omogućiti kreditiranje poduzetnika početnika. Očekivani rezultati ovakvih investicija su osnivanje novih poslovnih subjekata, zapošljavanje, samozapošljavanje ili očuvanje postojećih radnih mjesta, uvođenje novih tehnologija u poslovanje, povećanje izvoza i svekoliki gospodarski i socijalni napredak.

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je na svojoj 3. sjednici održanoj 14. srpnja 2009. godine Zaključak o sudjelovanju Osječko-baranjske županije u projektima kreditiranja poduzetništva Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Ovo Ministarstvo pokrenulo je u 2009. godini projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu, koji se provodio i tijekom 2010. godine. Županija sudjeluje u projektu kreditiranja uz subvenciju kamata s jednim postotnim poenom, a kreditni potencijal iznosi 50 milijuna kuna.

Sukladno navedenom potpisani su ugovori o provedbi Projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu između Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, Osječko-baranjske županije i banaka: Erste & Steiermärkische Bank d.d., Hypo Alpe-Adria-Bank d.d., OTP banke d.d., Privredne banke Zagreb d.d., Raiffeisenbank Austria d.d., Slatinske banke d.d.,

Societe Generale Splitske banke d.d. i Zagrebačke banke d.d. Osječko-baranjska županija je sukladno potpisanim ugovorima, 6. ožujka 2010. godine raspisala javni natječaj za poduzetničke kredite po Projektu "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" i osnovala Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva". Gradovi Donji Miholjac, Našice, Osijek i Valpovo te općine Erdut, Jagodnjak, Kneževi Vinogradi i Podgorač su donijele odluke o uključivanju u Projekt "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" za 2009. godinu, te je s njima Županija potpisala sporazume o subvencioniranju kamata na poduzetničke kredite u okviru ovog Projekta. Do 30. lipnja 2011. godine Povjerenstvo za provedbu projekta "Lokalni projekti razvoja malog gospodarstva" održalo je ukupno osam sjednica na kojima je razmatrano 45 kreditnih zahtjeva, od kojih je 40 pozitivno ocijenjeno u ukupnom iznosu 68.358.017,21 kuna, od toga u izvještajnom razdoblju pozitivno je ocijenilo 6 zahtjeva s ukupnim traženim iznosom kredita od 13.129.960,05 kuna. Banke su do 30. lipnja 2011. godine odobrile 28 kredita u ukupnom iznosu 43.982.199,90 kuna, odbijeno je 9 kreditnih zahtjeva, a u obradi su još tri zahtjeva.

S istim namjerama, Županija je sufinancirala troškove zajedničkih i individualnih nastupa na sajmovima, festivalima, smotrama, natjecanjima i drugim manifestacijama.

3.3. Informiranje i edukacija poduzetnika

Nije suviše često ponavljati da je osposobljenost ljudskih resursa presudna komponenta razvoja jedne sredine. Upravo su, stoga značajne aktivnosti usmjerene pružanju pomoći sadašnjim i potencijalnim poduzetnicima u njihovom osposobljavanju i pribavljanju informacija od značaja za njihovo poduzetničko djelovanje.

Imati pravu informaciju u pravo vrijeme na pravom mjestu od presudnog je značaja za sve sudionike tržišne utakmice. Samo onaj poduzetnik kojem su dostupne sve informacije, može napraviti najbolji odabir za sebe i svoju tvrtku, te na taj način utjecati na olakšavanje poslovanja i maksimiziranje dobiti. U oblikovanju ove vrste pomoći poduzetnicima u prostorima Agencije za razvoj ustanovljen je i djelovao **Info pult**. Pored toga, u okviru web stranica Županije aktivan je i takozvani "virtualni Info-pult". Razvijen je i projekt **SMS poduzetnik** kao oblik brzog obavještanja o kreditnim linijama, poticajima za poduzetnike, zakonodavnim i računovodstvenim promjenama kao i drugim podacima značajnim za razvoj poduzetništva.

Osječko-baranjska županija sufinancirala je provedbu **Programa usavršavanja menagera - Puma** u 2004./2005., 2005./2006., 2006./2007., 2007./2008., 2008./2009. i 2009./2010. godini, a kroz programe edukacije prošlo je više od 800 polaznika, koji su izrazili zadovoljstvo kvalitetom i koncepcijom seminara, ističući kako su potrebe za dodatnim usavršavanjem vrlo često veće od financijskih mogućnosti. Osječko-baranjska županija i Hrvatska udruga poslodavaca potpisali su Ugovor o sufinanciranju "Programa usavršavanja menagera - Puma" Hrvatske udruge poslodavaca na području Osječko-baranjske županije i za tekuće razdoblje, kojim Županija Program sufinancira s 25.000,00 kuna. HUP se obvezao u Županiji provesti edukativne seminare u sklopu Programa za poduzetnike s područja Županije i za mlade, nadarene studente završnih godina Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, te osigurati predavače, prostor i tehničku potporu, te provesti seminare za najmanje 70 polaznika u roku od godinu dana od dana potpisivanja ovog Ugovora.

4. Razvoj investicijskog okruženja

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva započelo je provedbu projekta "Razvoj investicijskog okruženja" koji je dio Operativnog programa za regionalnu konkurentnost 2007.-2009. Prioriteta 2. Jačanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva, mjere 2.1. Poboljšanje poslovne klime, a koji se financira sredstvima pretpripravnih fondova Europske Unije (IPA - komponenta IIIC). Navedeni projekt nastavak je projekta "Program certificiranja regija za ulaganja" (ICPR). Projekt je započeo 1. veljače 2010. te traje do 1. listopada 2011. godine.

Da bi bila certificirana, regija morati udovoljiti trima standardima, a to su:

- informacijski standard,
- imovinski standard,
- marketinški standard.

Informacijski standard će potvrditi da regija može udovoljiti informativnim potrebama tipičnog ulagača i da smo upoznati s načinom korištenja informacija u prodaji. Da bi ispunili zahtjeve standarda u izvještajnom razdoblju odrađene su sljedeće aktivnosti:

- ispunjen detaljni upitnik za ocjenu potreba ulagača te utvrđeni izvori odgovarajućih informacija za buduća pitanja i aktivnosti te njihovo praćenje,
- izrađena swot analiza,
- prikupljeno i obrađeno 50 anketa koje predstavljaju osnovu za dobivanje kvalitetnih informacija o problemima s kojima se susreću značajne tvrtke u Županiji,
- stvorena baza podataka lokalnih dobavljača koji će pružati usluge u skladu s potrebama ciljnih ulagača (baza dobavljača).

Iz ranije definiranih aktivnosti profilirale su se dvije sektorske studije: Turizam i Poljoprivredno prehrambena industrija. Navedene studije daju prikaz gospodarskih grana koje je Osječko-baranjska županija prepoznala kao generatore gospodarskog razvitka. Izrađeni materijali poslužile su kao osnova za izvršavanje zadataka Imovinskog i Marketinškog standarda.

Kroz **Imovinski standard** potrebno je dokazati da regija može ponuditi različite lokacije i objekte koji su usklađeni s međunarodnim standardima i koje ulagač može nadograđivati ili se u njima smjestiti uz odgovarajuću infrastrukturu i usluge. Treba pokazati mogućnost pružanja potpune dokumentacije za:

- najmanje 50 ha zemljišta s komunalnom infrastrukturom u zonama, dostupnog u narednih 12 mjeseci
- najmanje 75 ha dodatnih lokacija koje razvija, dostupnih u narednih 60 mjeseci.

Nakon prikupljenih podataka od jedinica lokalne samouprave te odabira poduzetničkih zona u suradnji s konzultantima, slijedilo je prikupljanje podataka o općim planskim dokumentima, pa do podataka o komunalnoj infrastrukturi, te podataka o vlasništvu i svih ostalih podataka koji bi mogli biti važni potencijalnim investitorima. Nakon pregleda cjelokupne dokumentacije u svibnju ove godine, konzultanti su materijale ocijenili kvalitetnim, te su obišli industrijsku zonu Janjevci u Donjem Miholjcu.

Marketinški standard će dokazati da regija ima teritorijalnu marketinšku strategiju, strukturu za upravljanje, kao i promidžbene materijale i akcijski plan za profesionalno i atraktivno prezentiranje svog proizvoda jasno definiranim ciljnim ulagačima. Slijedom toga poduzete su radnje i aktivnosti u svezi pripreme marketinške strategije i akcijskog plana. Iste aktivnosti definirane su na radnim sastancima marketinškog tima, radnim sastancima s konzultantima te na radionicama. Nakon toga definirani su dokumenti marketinške strategije i akcijski plan. Aktivnosti koje su također odrađene u okviru marketinškog standarda su sljedeći:

- izrađena je web stranice s ciljem udovoljavanja informativnim potrebama potencijalnih ulagača na najmanje dva jezika
- izrađeni su materijali/brošure na engleskom jeziku koji promoviraju prednosti i mogućnosti u regiji.

Također je 1. lipnja 2011. godina održana i službena evaluacija, koja je predstavljala završnu aktivnost sva tri standarda, na kojoj su članovi svih standarda i koordinator Županije trebali odgovarati na pitanja i zahtjeve investitora te se još očekuju službeni rezultati, na temelju kojih bi, ukoliko rezultat bude bio pozitivan, Osječko-baranjska županija trebala biti i službeno certificirana županija.

S ciljem privlačenja kako domaćih, tako i stranih ulaganja, na inicijativu Župana Osječko-baranjske županije izrađen je **investicijski web portal** (www.obz-invest.hr). Na ovom portalu nalaze se opće informacije o Republici Hrvatskoj i Osječko-baranjskoj županiji, adresar institucija poduzetničke podrške, konzultanata, medija, zatim informacije o tome kako registrirati poduzetnički poduhvat, porezni sustav i olakšice, zakonski okvir za ulaganje i druge važne informacije za potencijalne ulagače. Web portal služi svim zainteresiranim potencijalnim investitorima kao vodič prilikom otvaranja mogućnosti ulaganja u različite sektore važne za gospodarski prosperitet Županije, a kako bi svoju primjenu našao kod što je moguće više korisnika, preveden je i na engleski jezik, radi što lakšeg snalaženja stranih investitora.

5. Poljoprivreda

5.1. Aktivnosti sređivanja poljoprivrednog zemljišta i uređenja zemljišnih parcela

Osječko-baranjska županija raspolaže povoljnim zemljišnim resursima za uspješnu poljoprivrednu proizvodnju. U nastojanju otklanjanja prepreka Županija već godinama ulaže značajne napore u sređivanju imovinsko-pravnog stanja i uređenje zemljišnih parcela namijenjenih poljoprivredi. U tom kontekstu nastavljena je politika sufinanciranja geodetsko-katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta te aktivnosti održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje.

U cilju nastavka provedbe **geodetsko-katastarske izmjere** na području Osječko-baranjske županije i stvaranja potrebnih preduvjeta za sređivanje zemljišno knjižnog stanja i provedbe programa raspolaganja državnim poljoprivrednim zemljištem, Župan je u izvještajnom razdoblju Potpisao Sporazum o provođenju Programa državne izmjere i katastra nekretnina u svrhu izrade katastra nekretnina na području Općine Satnica Đakovačka, te su otvorena radilišta na kojim se provode geodetsko-katastarske usluga u svrhu izrade katastra nekretnina na području Grada Našica, Općine Drenje, Općine Marijanci i Općine Magadenovac.

Radi osiguravanja uporabe službenih prostornih podloga u digitalnom obliku koje u okviru svoje nadležnosti izrađuje i održava Državna geodetska uprava, pod povoljnijim uvjetima (za potrebe prostornog planiranja i drugih aktivnosti), Županija je s 37 jedinica lokalne samouprave i tri trgovačka društva (Uprava za ceste Osječko-baranjske županije, Cesting d.o.o. i HEP-Plin d.o.o., Osijek) zaključila Sporazum o osiguravanju sredstava za sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine.

Potpisnicima Sporazuma osigurat će se u razdoblju od 2010. do 2013. godine besplatno korištenje prostornih podloga koje vodi i ažurira Državna geodetska uprava, a to su: Službene listove Detaljne topografske karte u mjerilu 1: 25000, Digitalnu ortofoto kartu DOF5, Hrvatsku osnovnu kartu HOK5, Digitalni ortofoto plan DOF2 za područje izradenosti, Podaci o alfanumeričkom obliku (županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselje, ulica i kućni brojevi), Podaci o grafičkom obliku (županija, grad/općina, mjesna samouprava, naselja, statistički krug, katastarska općina - Središnji registar prostornih jedinica), Digitalni katastarski planovi - rasteri i Digitalni katastarski planovi - vektori.

Općina Petrijevcima se priključila ostalim jedinicama lokalne samouprave koje se potpisale Sporazum, te je u ovom izvještajnom razdoblju Župan s navedenom jedinicom lokalne samouprave potpisao Sporazum o pristupanju Sporazumu o osiguravanju sredstava za sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine.

U sklopu provedbe **Nacionalnog projekta navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama** (NAPNAV) na području Osječko-baranjske županije koji se već nekoliko godina uspješno provodi u suradnji s Hrvatskim vodama, u izvještajnom razdoblju nastavljena je

izrada projektne dokumentacije za SN Poljoprivredni institut, za koji je u prethodnom izvještajnom razdoblju zaključen Ugovor s Hrvatskim vodama o sufinanciranju projektne dokumentacije, kao i Ugovor o osiguravanju sredstava za izradu projektne dokumentacije s Poljoprivrednim institutom kao krajnjim korisnikom, te Ugovor o izradi projektne dokumentacije Glavni projekt - Sustav navodnjavanja Poljoprivrednog instituta s Građevinskim fakultetom iz Zagreba.

Župan je nakon provedenog postupka javne nabave potpisao i Ugovor o izradi projektne dokumentacije Glavni projekt - Sustav navodnjavanja Poljoprivrednog instituta s Građevinskim fakultetom iz Zagreba.

Osječko-baranjska županija bila je domaćin sjednici državnog Stručnog tima za izradu projekata navodnjavanja i gospodarenja poljoprivrednim zemljištem i vodama. Na sjednici održanoj 21. srpnja 2010. godine prezentirana je Provedba nacionalnog projekta navodnjavanja u Republici Hrvatskoj 2004. - 2009. godinu i plan za 2010. godinu. Prikazano je i što je od projekata NAPNAV-a do sada realizirano na području Županije i što se planira realizirati. Na sjednici je Stručni tim zauzeo stav o traženju izmjene omjera sufinanciranja projektne dokumentacije za velike sustave navodnjavanja kao što je SN Karašica bude u omjeru 80% sredstva iz državnog proračuna, 20% krajnji korisnik, županije, jedinice lokalne samouprave iz drugih izvora, a ne 50:50 kako je definirano NAPNAV-om.

Župan je s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva i Hrvatskim vodama potpisao Sporazum o sufinanciranju projektne dokumentacije za Sustav navodnjavanja Karašica. Ovim sustavom omogućit će se navodnjavanje oko 18.500 ha poljoprivrednih površina, kao i uređenje vodnog režima na području jedinica lokalne samouprave koje mu gravitiraju, čime će se poboljšati uvjeti života i gospodarskog razvoja za oko 45.000 stanovnika. Također se za potrebe urbanističkog uređenja obala uz Karašicu na području Valpova i Belišća predviđa, osim povećanja minimalnih protoka, još i rekonstrukcija praga na Gatskom kanalu, rekonstrukcija ustave na početku Donje Karašice, te izvedba pragova u koritu na potezu od Valpova do Belišća i ustave nizvodno od Valpova, kojima bi se dodatno podizala razina vode Karašice na značajnim dionicama. Realizacijom Projekta doći će i do povećanja prihoda od poljoprivredne i ribnjačarske proizvodnje, turizma, kao i povećanja zaposlenosti. Posebno je važno naglasiti i kontrolu rizika od klimatskih promjena (štete od suša i poplava) koja će biti omogućena realizacijom Projekta. Za SN Karašica, odnosno za njegove podsustave provedena je anketa uz pomoć jedinica lokalne samouprave na čijim područjima se podsustavi nalaze i na temelju provedene ankete, definirano je tri podsustava s najvećim brojem korisnika, u ukupnoj površini 4.043 ha i to: Podsustav Kitišanci, Podsustav Viljevo i Podsustav Kapelna.

S obzirom na veliki iznos cjelokupne investicije kao i važnost SN Karašica, a temeljem zaključka sa sastanka Stručnog tima za provedbu NAPNAV-a održanog u Osijeku, 21. srpnja 2010. godine, prihvaćen je način sufinanciranja projektne dokumentacije za ovaj sustav u omjeru 80% Državni proračun, 20% Županija, odnosno krajnji korisnici ili drugi izvori. Kako bi se navedeni Sporazum mogao realizirati Župan je potpisao i Ugovor o komisionom vođenju projekta s Hrvatskim vodama.

U cilju izrade potrebne dokumentacije za utvrđena tri podsustava Župan je potpisao Ugovor o sufinanciranju projektne dokumentacije na području Osječko-baranjske županije - Program izrade projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Karašica s Hrvatskim vodama. Predloženim Ugovorom se definiraju sredstva za sufinanciranje izrade projektne dokumentacije u iznosu od 2.125.000,00 kuna od kojeg iznosa 1.7000.000,00 kuna osiguravaju Hrvatske vode, a iznos od 425.000,00 kuna osigurava Županija kao investitor. Sastavni dio Ugovora je i Prilog 1. kojim je definiran predmet sufinanciranja odnosno opis poslova koji su premet ugovora, a radi se o konceptijskom rješenju i preinvesticijskoj studiji, Idejnom projektu, investicijskoj studiji te elaboratu za ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu odabranog tehničkog rješenja za sustav navodnjavanja Karašica - podsustavi Miholjac-Viljevo, Kapelna i Kitišanci.

Nakon provedenog postupka javne nabave i odabira najpovoljnijeg ponuditelja Župan je zaključio Okvirni sporazum o izradi projektne dokumentacije Sustava navodnjavanja Karašica s Hrvatskim vodama, Elektroprojektom d.d. Zagreb. Elektroprojekt d.d. iz Zagreba se prema Okvirnom sporazumu, obvezao izraditi projektну dokumentaciju za SN Karašica (podsustavi Miholjac-Viljevo, Kitišanci i Kapelna) - konceptijsko rješenje s predinvesticijskom studijom izvodljivosti, idejni projekt, studiju izvodljivosti te elaborat za ocjenu prihvatljivosti zahvata na ekološku mrežu. Vrijednost ugovorenih usluga iznosi 4.022.100,00 kuna s PDV-om, a plaćanje obavljenih usluga izvršit će se temeljem ispostavljenih računa za obavljene usluge.

U daljnjem procesu provedbe NAPNAV-a na području Županije, Župan je s Hrvatskim vodama zaključio Ugovor o sufinanciranju izrade studije o utjecaju na okoliš Sustava navodnjavanja Baranja. Ukupna predviđena vrijednost usluga planiranih za sufinanciranje iznosi 150.000,00 kuna. Potrebna sredstva, sukladno Ugovoru, ugovorne strane osiguravaju u jednakim iznosima, odnosno svaka strana 75.000,00 kuna.

5.2. Politika poticaja razvoja poljoprivrede

Sukladno Odluci o poticajima u razvoju poljoprivrede na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 18/08., 14/09. i 1/10.) i objavljenim javnim pozivima za podnošenje zahtjeva za dodjelu subvencije za kapitalna ulaganja u projekte navodnjavanja na području Županije u 2009. godini, u ovom izvještajnom razdoblju Župan je donio Rješenje o dodjeli subvencija za kapitalna ulaganja u projekte navodnjavanja, te je odobreno 36 subvencija za kapitalna ulaganja u projekte navodnjavanja, koja su izvršena u razdoblju 2008/2009. godine, u ukupnom iznosu 601.141,00 kuna.

Župan je također donio Rješenje o dodjeli subvencija za kapitalna ulaganja u proizvodnju, skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda, te su odobrene 84 subvencije za kapitalna ulaganja u proizvodnju skladištenje i preradu poljoprivrednih proizvoda, koja su izvršena u razdoblju 2008/2009. godine, u ukupnom iznosu 1.541.901,00 kuna.

U cilju poticanja svinjogojske proizvodnje i stvaranja konkurentnih poljoprivrednih gospodarstava koja se bave svinjogojskom proizvodnjom, Župan je u sklopu **Projekta "Razvoj i unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u svinjogojstvu na poljoprivrednim gospodarstvima na području Osječko-baranjske županije u 2011. godini"** zaključio Sporazum o provođenju ovog projekta sa Svinjogojskom udrugom Osječko-baranjske županije. Radi kontinuiranog poticanja svinjogojske proizvodnje, Župan je u studenom 2010. godine produžio provođenje ovog Projekta.

U sklopu poticanja govedarske proizvodnje i razvoja genetskog potencijala matičnog stada u govedarstvu, Župan je na temelju prijedloga Udruge uzgajivača simentalskog goveda Osječko-baranjske županije, Udruge proizvođača mlijeka Osječko-baranjske županije i Udruge uzgajivača Holstein goveda Osječko-baranjske zaključio Sporazum o provođenju **Projekta "Razvoj i unaprjeđenje genetskog potencijala matičnog stada u govedarstvu na poljoprivrednim gospodarstvima na području Osječko-baranjske županije u 2011. godini"** s navedenim Udrugama i veterinarskim stanicama, odnosno ambulancama.

Kako bi zaštitio poljoprivrednu proizvodnju od tuče, Župan je potpisao Sporazume o provedbi Projekta "Obrana od tuče zrakoplovnim generatorima", kao dopunu postojećem sustavu koji se provodi raketama i prizemnim generatorima. Navedeni Projekt se provodi od 2005. godine.

Županija Projekt provodi u suradnji s jedinicama lokalne samouprave (39 gradova/općina), osiguravajućim društvima koja se bave osiguranjem poljoprivredne proizvodnje (Croatia osiguranje d.d., Jadransko osiguranje d.d. i Euroherc osiguranje d.d.), te Aeroklubom "Osijek" i Avosom d.d.

Sustavna edukacija poljoprivrednika je osnova razvoja poljoprivrede, stoga je Župan prihvatio sufinanciranje programa osposobljavanja za zvanje "pčelar". Cilj ovog programa je osposobljavanje i usavršavanje za zvanje "pčelar". Zvanje se može upisati u radnu knjižicu, a u školu se mogu upisati sve osobe koje su završile osnovnu školu, razne dobi, početnici i pčelari amateri. Nastava se sastoji od teoretskog dijela u trajanju od 80 sati i praktičnog dijela u trajanju od 80 sati. Pčelarska škola organizira se od 2005. godine i do sada je obuhvatila oko 300 polaznika.

Župan je tijekom godine održavao i radne sastanke s predstavnicima udruga poljoprivrednih proizvođača i to vezano uz otkup pšenice roda 2011. godine, kao i vezano uz elementarnu nepogodu sušu.

Potporu razvoju poljoprivrede Župan je dao i kroz sufinanciranje nastupa na sajmovima poljoprivrednih proizvođača, kao i sufinanciranje sajamskih manifestacija kao što je Osječki proljetni sajam, Obrtnički sajam, Dani meda u Valpovštini, Kulinijada u Jagodnjaku, održavanju stručnih skupova i savjetovanja u sektoru poljoprivrede.

Župan je vodio brigu i o zaštiti poljoprivrede od šteta nastalih uslijed **elementarnih nepogoda**. Sagledavajući trenutno stanje i opseg posljedica nastalih djelovanjem nepovoljnih vremenskih uvjeta - tuče koja je dana 1. lipnja 2011. godine zahvatila područje Grada Đakova i općina Satnice Đakovačke i Trnave, a što je izazvalo štete kod fizičkih i pravnih osoba na poljoprivrednim kulturama, dugogodišnjim nasadima, gospodarskim objektima. Župan je proglasio stanje elementarne nepogode od tuče na području Grada Đakova i općina Satnica Đakovačka i Trnava.

6. Turizam i ruralni razvoj

Budući da kontinentalni turizam postaje sve značajniji dio turističke ponude Republike Hrvatske, Osječko-baranjska županija znatne napore ulaže u proširenje i predstavljanje turističke ponude. To se posebno odnosi na **razvijanje seoskog turizma** koji u sebi uključuje i projekt ustanovljenja i subvencioniranja vinskih cesta, manifestacije turističkog značenja i razvoj turističke ponude obiteljskih gospodarstava.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije u suradnji s Osječko-baranjskom županijom podržava projekte koji imaju za cilj promoviranje turističkog potencijala naše Županije, a posebno ako imaju za cilj i očuvanje kulturne baštine i tradicije u ruralnim prostorima, tako je i Turistička zajednica Osječko-baranjske županije poduprla obnovu najstarijeg mlina u Hrvatskoj u Duboševici.

Potporu aktivnostima slične namjene (promoviranja tradicijske i kulturne baštine te potencijala od značaja za razvoj turizma) Župan je davao i sudjelujući u brojnim manifestacijama ovoga sadržaja organiziranim na lokalnim razinama na području Županije. U okviru manifestacije održavaju se brojna događanja od kojih možemo istaknuti: smotra folklor, kolonija baranjskih slikara, izložbe ručnih radova, revija narodnih nošnji, šokački vašar te nastup mnogobrojnih kulturno-umjetničkih društava uz bogatu i nezaobilaznu gastro ponudu.

Potrebno je naglasiti da će 2012. godine Osječko-baranjska županija biti domaćin III. kongresa ruralnog turizma.

Potporu promoviranju tradicijske i kulturne baštine te potencijala od značaja za razvoj turizma Župan je davao i sudjelujući u brojnim manifestacijama ovoga sadržaja organiziranim na lokalnim razinama na području Županije. Održano je niz manifestacija koje imaju za cilj promicanje tradicije i narodnih običaja, među kojima su Đakovački rezovi, Surduk festival, Baranjski bečarac, Sajam cvijeća u Dalj planini, Kolo na ledini u Gašincima, 5. smotru konja u Valpovu, Salaške ljetne noći u Čemincu, Posilo uz tamburu u Strizivojni, Na putu vina i starina u Branjinom Vrhu, Susrete prijateljstva u Drenju, Slavonski etno sajam u Tvrđi, 24. Bonavita u Trnavi i druge manifestacije vezane uz tradiciju i kulturnu baštinu, kao i druge aktivnosti koje su vezane uz navedeno.

I **lovstvo** je dio turističke ponude Županije. Zajednička lovišta na području Osječko-baranjske županije u zakupu su lovačkih društava.

Nakon ponovnog raspisivanja javnog natječaja za davanje u zakup zajedničkog lovišta broj XIV/136 - "Dalj", Župan je u svibnju 2011. godine potpisao Ugovor o zakupu prava lova u zajedničkom lovištu broj XIV/136-"Dalj" sa lovačkim društvom "Patka" Dalj na rok od deset godina.

Župan je u suradnji s Hrvatskim šumama nastavio provedbu projekta liječenje jelena običnog od velikog metilja, te podržao Lovački savez Osječko-baranjske županije u organizaciji Sajma lova, ribolova i turizma "Salori 2011" u Osijeku, a koji je održan od 15. - 17. travnja. 2011. godine.

U cilju unaprjeđenja lovne kulture i lovstva na području Osječko-baranjske županije Župan je pokrenuo projekt izrade lovačkih zastava za lovačka društva koja su zakupci zajedničkih lovišta na području Osječko-baranjske županije, kao i za 6 lovnih ureda i Lovački savez Osječko-baranjske županije.

7. Energetika i održivi razvoj

Prema određenjima državne Strategije, održivi razvitak je razvitak koji zadovoljava potrebe današnjice, a pritom ne ugrožava potrebe budućih generacija. Održivi razvitak ostvaruje ravnotežu između zahtjeva za unaprjeđivanjem kakvoće života (ekonomska sastavnica), za ostvarivanjem socijalne dobrobiti i mira za sve (socijalna sastavnica) te zahtjeva za očuvanjem sastavnica okoliša kao prirodnog dobra o kojima ovise i sadašnja i buduće generacije.

Postupajući sukladno ovim određenjima, Županija je nastavila pripremu dokumenata odnosno poduzimanje aktivnosti usmjerenih potpunijem iskorištenju čistih, prirodnih, osobito obnovljivih, izvora energije, njezinom štedljivom korištenju te aktivnostima zaštite okoliša i prirode od zagađenja čiji je uzročnik čovjek.

Na temelju potpisane Energetske povelje u okviru projekta Sustavno gospodarenje energijom u gradovima i županijama (SGE) u Republici Hrvatskoj, te Pisma namjere u 2008. godini nastavljeno je s daljnjim aktivnostima prema projektu osiguravanja **energetske učinkovitosti** u objektima u vlasništvu Županije odnosno u objektima ustanova nad kojima Županija ima osnivačka prava. Zadužene osobe uspješno popisuju mjesečnu, ali i tjednu potrošnju, uz stalno savjetovanje i pomoć stručnih osoba iz Agencije za razvoj. Popisani su svi objekti, njihove površine, tipovi grijanja i te se vrijednosti unose u registar. Putem Informacijskog sustava za gospodarenje energijom (ISGE) kontinuirano on-line prati se potrošnja energije i ima uvid u potrošnju u svim objektima. Svaki korisnik ima svoju korisničku šifru za unos podataka.

Agencija za razvoj kao koordinator u suradnji s Upravnim odjelom za zdravstvo i socijalnu skrb te Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu u suglasnosti sa Županom predložila je prioritete za prijavu na natječaj Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost Republike Hrvatske. Županija funkcionira po sistemu dobrog gospodarstvenika koja racionalno raspolaže svojim resursima, ali razmišlja o ravnomjernom razvoju cijele Županije te je s aspekta struke odabrala škole te zdravstvene i socijalne ustanove, gdje je najveći omjer uloženog i dobivenog. Osječko-baranjska županija prijavila je u rujnu 2010. godine na Natječaj za korištenje sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije, dva projekta što je i najviše bilo dozvoljeno ovim natječajem. Radi se o projektu "Uvođenje prirodnog plina kao energenta, termoregulacija sustava grijanja te zamjena dotrajale stolarije Doma za starije i nemoćne osobe Beli Manastir" ukupne vrijednosti od 1.417.191 kunu te projektu "Poboljšanje energetske učinkovitosti zgrade Gimnazije Beli Manastir" ukupne vrijednosti od 1.350.687 kuna.

Jednako tako Osječko-baranjska županija pomogla je u pripremi i izradi potrebne dokumentacije za još 20 javnih objekata koji se nalaze na području posebne državne skrbi u Osječko-baranjskoj županiji. Glede zamjene odnosno rekonstrukcije novog sustava grijanja (lož ulje koje treba zamijeniti s prirodnim plinom) prijavljeno je 18 škola te 2 zdravstvene ustanove, dok je za promjenu građevinske stolarije prijavljeno 16 škola te 2 zdravstvene ustanove. Ukupna vrijednost prijavljenih projekata iznosi 19.612.376 kn. Prijavljeno je i 9 škola za energetske pregled (u iznosu od 76.001,70 kn).

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti donio je 29. ožujka 2011. godine Odluku o odabiru korisnika sredstava radi financiranja programa i projekata u području energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije. Dva projekta koja je Osječko-baranjska županija prijavila su prihvaćena te za njih je odobren iznos od 1.992.872,76 kuna. Nadalje, prihvaćeno je još 29 projekata (od čega 8 energetske preglede) u iznosu od 8.474.950,56 kuna. Osječko-baranjskoj županiji je sveukupno odobreno od Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitosti 10.467.823,32 kuna.

U prosincu 2010. godine Osječko-baranjska županija otvorila je **Info galeriju za energetske efikasnosti** (EE info galerija), koja se nalazi u Agenciji za razvoj Osječko-baranjske županije, Stjepana radića 4, Osijek. EE info galerija je funkcionalna i sadržajna cjelina, te se iz tog razloga sastoji od informativnih plakata, info-edukacijski brošura te prilagođenih komunikacijskih sustava u sklopu kojih su izloženi informativni B1 plakati. Građani na ovom mjestu mogu dobiti savjete o toplinskoj izolaciji, smještaju kuće, adaptaciji stare kuće, smjernice za pravilno zagrijavanje prostora, primjeni solarnih kolektora, hlađenju prostora, energetske efikasnoj rasvjeti i uštedi pri svakodnevnom korištenju kućanskih uređaja a sve u svrhu povećanja energetske efikasnosti. Tijekom svibnja 2011. godine provodile su se interaktivne radionice u Zavodu za informatiku kroz rad na računalu i direktan unos u odgovarajući objekt. Radionice su organizirali Agencija za razvoj i UNDP.

Izražavajući trajni interes za nastavkom provođenja aktivnosti energetske učinkovitosti, Osječko-baranjska županija prihvatila je inicijativu za osnivanjem **Slavonske energetske agencije**, te je u tom smislu s ostalim slavonskim županijama i gradovima potpisala i Pismo namjere. Cilj je buduće regionalne energetske agencije pomoći slavonskim gradovima i županijama u ispunjavanju svih obveza koje propisuje Zakon o učinkovitom korištenju energije u neposrednoj potrošnji, a pomoći će i u prikupljanju sredstava iz fondova EU. Lokalne vlasti u Hrvatskoj suočene su sa strogim novim zahtjevima u dijelu energetske učinkovitosti, koje podrazumijevaju između ostalog i obvezno certificiranje svih objekata u javnom vlasništvu.

Višenamjenski hidrotehnički sustav za uređenje voda i zemljišta (VS) Osijek definiran je Prostornim planom Osječko-baranjske županije i Strategijom prostornog razvitka Republike Hrvatske. U okviru ovog projekta trebalo je izgraditi branu, postrojenje za proizvodnju električne energije te brodsku prevodnicu. Na ovaj način, projekt bi imao dvojnju funkciju: funkciju u okviru sustava navodnjavanja te energetske funkciju.

U cilju nastavka aktivnosti na realizaciji ovog projekta potpisan je Sporazum o sufinanciranju izrade Stručne revizije Studije opravdanosti i izvodljivosti Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek i izrade Studije o utjecaju Višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta (VHS) Osijek na okoliš. Ukupna planirana vrijednost izrade Stručne revizije i izrade Studije o utjecaju na okoliš je 3.340.000,00 kuna (s PDV-om). Od ukupnog iznosa planirana vrijednost izrade Stručne revizije je 900.000,00 kuna, a izrade Studije o utjecaju na okoliš je 2.440.000,00 kuna.

Tim Sporazumom predviđeno je zatvaranje financijske konstrukcije projekta (Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva 10%, Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb 37,5%, Hrvatske vode Zagreb 37,5% i Osječko-baranjska županija 15% od ukupne vrijednosti).

U području **zaštite prirode** stav Župana je da se prirodne vrijednosti moraju štititi na način da zaštita ne ugrožava stanovništvo na tom području. Ciljeve i mjere zaštite kao i obuhvat zaštićenih područja je nužno usuglasiti s drugim aktivnostima i potrebama na određenom području na načelima održivog razvitka. Pri tome niti jedan element pa niti zaštita prirode ne može biti iznad svih ostalih

nego samo jedan od ravnopravnih elemenata koji se međusobno usuglašavaju. Jedini interes koji mora biti iznad svih je interes čovjeka, stanovnika tog prostora kome se mora omogućiti dostojan život kojeg nema bez ekonomskog razvitka.

U izvještajnom razdoblju Župan je:

- u veljači 2011. predložio Županijskoj skupštini Izvješće o stanju i zaštiti prirode na području Osječko-baranjske županije (Skupština ga je usvojila 15. ožujka 2011. godine.), pri čemu je izrazio nezadovoljstvo stanjem zaštićenih dijelova prirode u Osječko-baranjskoj županiji, koji su zapušteni i propadaju te gube svojstva zbog kojih su zaštićeni. U cilju poboljšanja stanja Župan je prihvatio sljedeće aktivnosti i mjere: valorizacija zaštićenih dijelova, donošenje dokumenata za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode, zaključenje sporazuma s jedinicama lokalne samouprave na upravljanju i održavanju zaštićenih dijelova prirode na njihovom području, izradu cjelovitog dugoročnog sustava financiranja zaštite prirode na području Županije te značajnije angažiranje u pribavljanju financijskih sredstava iz nacionalnih i međunarodnih fondova. Za provedbu navedenog Župan je zadužio Javnu ustanovu agenciju za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije da u suradnji s nadležnim županijskim upravnim tijelom u konzultaciji sa Savjetom za prostorno uređenje i zaštitu okoliša pripremi i predloži program saniranja i unaprjeđenja stanja;
- u lipnju 2011. godine predložio Županijskoj skupštini Izvješće o radu i poslovanju Javne ustanove za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije u 2010. godini, pri čemu je ukazao na nužnost ubrzanja postupka zaključivanja sporazuma s jedinicama lokalne samouprave kojima bi se uredilo pitanje održavanja zaštićenih parkova na njihovom području (Skupština je navedeno Izvješće prihvatila u srpnju 2011. godine);
- povodom upita Grada Osijeka, a za potrebe izrade Prostornog plana uređenja grada Osijeka, u lipnju 2011. godine prihvatio je Informaciju o preispitivanju opravdanosti pokretanja postupka zaštite drvoreda javorolisnih platana uz cestu Josipovac-Osijek uz konstataciju da se nisu stekli uvjeti za proglašenje zaštićenih prirodnih vrijednosti nad tim drvoredom te da se isti može sačuvati i oplemeniti redovnim postupcima održavanja i uređenja u okviru nadležnosti Grada Osijeka. U okviru tog predmeta Župan je uputio Grad Osijek da preispita status i ostalih drvoreda javorolisnih platana na svom području, a u kontekstu prostorne, oblikovne i hortikulturene vrijednosti.

Aktivnosti Župana u području **zaštite okoliša** usmjerene su osiguravanju uvjeta za izvršavanje poslova u okviru propisanog djelokruga usmjeravanjem djelovanja nadležnih tijela i institucija u cilju cjelovitog očuvanja kakvoće okoliša, očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti, racionalnog korištenja prirodnih dobara i energije na najpovoljniji način za okoliš, a s osnovnim ciljem osiguranja zdravog života za stanovnike Osječko-baranjske županije kao i temelja održivog razvitka.

Sukladno odredbama Zakona o otpadu te Planu gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine, Županija je u izvještajnom razdoblju nastavila aktivnosti na uspostavi **integralnog sustava gospodarenja otpadom** na području Županije. U izvještajnom razdoblju Županija je sukladno obvezama iz Zakona o otpadu te Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine, nastavila aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava gospodarenja otpadom na području Županije.

Izmjenama i dopunama Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007. - 2015. godine ("Narodne novine" broj 31/11.) izmijenjene su odredbe koje se odnose na uvjete financiranja te je propisano da će se sredstvima Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost financirati do 100% iznosa izrade projektno-tehničke dokumentacije i istražnih radova na lokacijama CGO-a i odlagališta koje treba sanirati te priprema projektnih aplikacija za sufinanciranje projekta sredstvima EU. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost dostavio je dana 29. travnja 2011. godine prijedlog Sporazuma o ulaganju Fonda u pripreme radove za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom "Orlovnjak", pretovarne stanice i sanacije odlagališta otpada. Člankom 1. predloženog Sporazuma raskida se Ugovor o zajedničkom ulaganju u pripreme radove za osnivanje i izgradnju Centra za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije od 27. veljače 2010. godine, a člankom 3. određuje se da će Fond u cijelosti financirati istražne radove i izradu

projektne dokumentacije Centra, pretovarnih stanica i sanacije odlagališta komunalnog otpada na području Osječko-baranjske županije, što uključuje i troškove pripreme projektne aplikacije za prijavu projekta na sufinanciranje sredstvima EU te zajedno s EU u cijelosti financirati sanacije odlagališta na području Osječko-baranjske županije. U slučaju da pojedino odlagalište ne bude financirano sredstvima EU, Fond će financirati sanacije sukladno ugovorima iz točke 4. članka 2. predloženog Sporazuma. Sporazumne stranke će također odrediti da Fond provodi postupak javne nabave usluge izrade projektno-tehničke dokumentacije, a Osječko-baranjska županija se obvezuje imenovati ovlaštenog predstavnika u postupku javne nabave. Župan je u ime Osječko-baranjske županije dana 3. svibnja 2011. godine s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost sklopio navedeni Sporazum o ulaganju Fonda u pripreme radove za izgradnju Centra za gospodarenje otpadom na području Osječko-baranjske županije, kojim su osigurani uvjeti za nastavak aktivnosti na realizaciji projekata u gospodarenju otpadom.

Iz istih razloga u izvještajnom razdoblju započelo se i s pripremnim radnjama za donošenje izmjena i dopuna Plana gospodarenja otpadom u Osječko-baranjskoj županiji za razdoblje 2007.-2014. godine, u okviru kojih je 20. lipnja 2011. godine Župan donio zaključak o pokretanju postupka ocjene o potrebi strateške procjene utjecaja na okoliš tih izmjena i dopuna. Postupak je u tijeku, a provodi ga Upravni odjel za prostorno uređenje graditeljstvo i zaštitu okoliša.

8. Promet

Osijek kao važno prometno križanje u Hrvatskoj, ishodište je i cilj znatnih količina cestovnih i željezničkih prometnih tokova, na koje treba odgovoriti redefiniranjem postojeće mreže prometnica i terminala kao i planiranjem hijerarhijski jasnog međusobnog usklađenja ponude cestovnog, željezničkog, riječnog i zračnog prometa, vodeći računa da se u Osijeku stječe i prepliće prometna potražnja roba i ljudi u rasponu od najširih daljinskih do prigradskih i gradskih putovanja.

Treba naglasiti, da položaj koji omogućava optimalan pristup na europske i svjetske prometne tokove mora biti prije svega kvalitetna osnova za razvoj cjelokupnog gospodarstva ovog prostora. Pri tome je za ovaj dio Hrvatske strateški najznačajniji prometni pravac Podunavlje-Jadran. Izgradnjom novih cestovnih pravaca (autocesta i brzih cesta) i modernizacijom postojećih željezničkih pravaca formirat će se moderni integralni sustav istočne Hrvatske. Na taj način stvorit će se infrastrukturna osnova za što kvalitetniju i bržu integraciju u prostor srednje Europe.

Sukladno navedenom, razvidna je potreba izrade prostorno-prometne **studije prometnog sustava šireg područja grada Osijeka**. Troškovi njezine izrade procjenjuju se na oko 4.000.000,00 kuna + PDV. U tu svrhu potpisan je Sporazum o sufinanciranju izrade Prostorno-prometne studije prometnog sustava grada Osijeka sa širim okruženjem. Ovim Sporazumom predviđeno je zatvaranje financijske konstrukcije tog projekta (Hrvatske ceste d.o.o. Zagreb 25%, HŽ - Hrvatske željeznice d.o.o. Zagreb 20%, Hrvatske autoceste d.o.o. Zagreb 20%, Uprava za ceste Osječko-baranjske županije 5%, Lučka uprava Osijek 5%, Grad Osijek 15% i Osječko-baranjska županija 10% od ukupne vrijednosti). Osječko-baranjska županija određena je za koordinatora svih aktivnosti vezanih za izradu predmetne studije kao i provođenje postupka javne nabave za nju.

Zbog iskorištenja gospodarskih potencijala Osječko-baranjske županije na lokacijama u Baranji, posebice oživljavanja turizma na području Parka prirode Kopački rit i Vinske ceste Zmajevac-Suza Osječko-baranjska županija je pokrenula **projekt izgradnje javnih luka u Aljmašu, Batini i Osijeku**, otvorenih za javni promet putnika. Do sada su izrađeni elaborati utvrđivanja lučkih područja i njihovih granica, kao i studije utjecaja na okoliš za Batinu i Aljmaš, a zaprimljene su i potvrde glavnih projekata kao i potvrda o usklađenosti s odredbama zaštite okoliša NATURA 2000. Osječko-baranjska županija je u Proračunu za 2011. godinu osigurala sredstva u iznosu od 2.500.000,00 kuna i to za izgradnju turističke luke u Aljmašu u Općini Erdut.

Prijevoz putnika u cestovnom prometu na području Osječko-baranjske županije organiziran je u skladu sa Zakonom o prijevozu putnika u cestovnom prometu. **Županijski linijski prijevoz putnika** na području Županije obavljaju Panturist d.d. Osijek, Čazmatrans - Nova d.o.o. Čazma i Gradski prijevoz putnika d.o.o. Osijek, a na temelju dozvola koje su navedenim prijevoznicima izdane s rokom važenja od pet godina od datuma izdavanja. U 2011. godini izdana je 1 dozvola na zahtjev prijevozniku Čazmatransu-Nova d.o.o. iz Čazme, 11 dozvola izdano je Panturistu d.d. iz Osijeka, te sukladno zaključenom zajedničkom Ugovoru o poslovno-tehničkoj suradnji između GPP-a i Panturista, navedenim prijevoznicima odobreno je 3 dozvole. Također, ovjereno je 20 izmjena postojećih voznih redova na zahtjev Panturista d.d. iz Osijeka koji posjeduje važeće dozvole za te linije.

9. Zadovoljavanje komunalnih potreba

Osječko-baranjska županija svake godine, vodeći brigu o potrebama jedinica lokalne samouprave i uravnoteženom razvoju cjelokupnog područja Županije, u svom Proračunu osigurava financijska sredstva za pomoć jedinicama lokalne samouprave u realiziranju projekta izgradnje ili obnove komunalne infrastrukture. Tijekom 2011. godine iz Proračuna Osječko-baranjske županije, odobrene su financijske potpore jedinicama lokalne samouprave za projekte:

Namjena	Osigurana sredstva u 2011. god. (u kn)	Isplaćena sredstva siječanj-lipanj 2011. god. (u kn)
vodoopskrba i odvodnja	1.300.000,00	390.000,00
Sanitarno-tehnička infrastruktura	75.000,00	25.000,00
Izgradnja društvenih domova i adaptacija spomenika kulture	763.000,00	551.500,00

Na temelju zahtjeva jedinica lokalne samouprave, Osječko-baranjska županija je u 2011. godini pokrenula postupke javne nabave za izgradnju 3 (tri) športska terena (rukometna igrališta) u općinama: Bizovac (naselje Habjanovci), Čeminac (naselje Grabovac) i Darda (naselje Mece).

Također na temelju zahtjeva jedinica lokalne samouprave, Osječko-baranjska županija je u 2011. godini pokrenula postupke javne nabave za opremanje 8 (osam) dječjih igrališta u gradovima: Belišću (naselje Vinogradci) i Valpovu (naselje Marjančaci) te općinama: Petlovac (naselje Petlovac), Đurđenovac (naselje Bokšić Lug), Drenje (naselje Pridvorje), Donja Motičina (naselje Gornja Motičina), Erdut (naselje Dalj- Bogaljevci) i Šodolovci (naselje Koprivna).

Nastavljajući politiku pružanja potpore u izgradnji i obnovi objekata sakralne kulture, Županija je u 2011. godini osigurala 600.000,00 kuna za izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje **sakralnih objekata** s područja Osječko-baranjske županije.

10. Zdravstvo

Imajući u vidu značenje zdravstvene zaštite i problematiku pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu te reforme vezane uz donošenje novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti, a posebice imajući u vidu značaj sustava socijalne skrbi u uvjetima financijske krize, Župan se uključivao u sve aktivnosti u području zdravstva i socijalne skrbi u okvirima nadležnosti Županije ili za čije rješavanje Županija ima interes. U tom sklopu pratio je poslovanje zdravstvenih ustanova i ustanova socijalne skrbi čiji je osnivač Osječko-baranjska županija, analizirao financijsko stanje, predlagao i poduzimao mjere za poboljšanje stanja, za bolju dostupnost i kvalitetu usluge korisnicima. S tim u svezi, često je kontaktirao i s resornim Ministarstvom te poduzimao druge mjere radi ostvarivanja zacrtane politike.

10.1. Ulaganje u tekuće i investicijsko održavanje te kapitalne projekte zdravstvenih ustanova

U promatranom razdoblju pripremljena je i donijeta Odluka o kriterijima, mjerilima, načinu financiranja i rasporedu sredstava zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač Osječko-baranjska županija u 2011. godini. Odlukom su utvrđena ukupna sredstva za decentralizirane funkcije zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Županija za tekuće i investicijsko održavanje u iznosu od 9.514.218 kuna, a za kapitalna ulaganja u iznosu od 12.006.236,00 kuna.

Prema dopisu Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi od 14. ožujka 2011. godine Klinički bolnički centar Osijek više se ne financira iz sredstava za decentralizirane funkcije zdravstvenih ustanova.

Temeljem Odluke osigurana su sredstva za nastavak višegodišnjih projekata prema posebnom Programu i to:

Rbr.	Ustanova	Vrijednost investicije	Do sada uloženo	u 2011. planira se uložiti kuna
1.	ZS Donji Grad (adaptacija, dogradnja i opremanje)	3.100.000,00	1.304.185,96 (+100.000 Grad Osijek)	700.000,00
2.	Ambulanta Vladislavci (izgradnja i opremanje)	2.400.000,00	1.571.417,78	800.000,00
3.	Dom zdravlja Donji Miholjac (izgradnja nove zgrade službe fizikalne medicine i spec.ambulanti)	5.700.000,00	4.413.434,45	1.348.072,00
4.	ZZJZ OBŽ (dodatna ulaganja na građ. objektu na lokaciji Drinska 8)	16.500.000,00	6.516.384,94	2.689.448,00
5.	Opća županijska bolnica Našice (izmjena krovišta i dogradnja prostora ginekologije i pedijatrije)	8.000.000,00	3.721.240,19	1.295.036,00

U 2011. godini planira se završetak radova na ambulanti Vladislavci i projekt izgradnje nove zgrade službe za fizikalnu medicinu i za specijalističke djelatnosti Doma zdravlja Donji Miholjac.

10.2. Koncesije na primarnoj razini zdravstvene zaštite

Donošenjem novog Zakona o zdravstvenoj zaštiti utvrđeno je da javnu zdravstvenu službu na primarnoj razini zdravstvene djelatnosti mogu obavljati na osnovi koncesije fizičke osobe i zdravstvene ustanove, osim zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika Hrvatska, županija, odnosno Grad Zagreb, ako ispunjavaju uvjete propisane Zakonom.

Na osnovi koncesije mogu se obavljati zdravstvena djelatnost obiteljske medicine, stomatološka zdravstvena zaštita, zdravstvena zaštita dojenčadi i predškolske djece, zdravstvena zaštita žena, laboratorijska dijagnostika, medicina rada i zdravstvena njega u kući. Nakon provedenog javnog natječaja koncesija je dodijeljena za 348 timova.

S danom 15. siječnja 2011. godine Župan je potpisao ugovore o koncesiji s 347 timova (1 ugovor nije potpisan zbog osobnih razloga zdravstvenog radnika kojemu je koncesija dodijeljena nastalih nakon podnošenja ponude i dodjele koncesije), a rješenje Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi za obavljanje djelatnosti na osnovi koncesije dobilo je 346 timova (jedan zdravstveni radnik je nakon potpisivanja ugovora o koncesiji otišao u mirovinu) i to:

- 121 tim obiteljske (opće) medicine (ostalo je nepopunjeno 21 mjesto u Mreži)
- 89 timova dentalne medicine (ostalo je nepopunjeno 39 mjesta u Mreži)
- 13 timova zdravstvene zaštite žena (ostalo je nepopunjeno 7 mjesta u Mreži)
- 7 timova zdravstvene zaštite dojenčadi i predškolske djece (ostalo je nepopunjeno 9 mjesta u Mreži)
- 7 timova laboratorijske dijagnostike (popunjena su sva mjesta u Mreži)
- 109 timova zdravstvene njege u kući (ostala su nepopunjena 3 mjesta u Mreži).

Koncesionari su zdravstvenu djelatnost na osnovi koncesije na području Županije počeli obavljati od 1. ožujka 2011. godine. Nepopunjena mjesta u Mreži mogu se ponuditi za obavljanje zdravstvenim radnicima u koncesiji ili ih može popuniti nadležni dom zdravlja.

Ugovori o koncesiji s popunjenim pratećim obrascima dostavljeni su zatim Ministarstvu financija radi upisa u Registar koncesija sukladno Pravilniku o ustroju i vođenju Registra koncesija ("Narodne novine", broj 9/09.).

Početak rada na osnovi koncesije započela je i obveza koncesionara plaćati Županiji koncesijsku naknadu za obavljanje zdravstvene djelatnosti i to u visini od 1.250,00 kuna mjesečno za sve djelatnosti osim za djelatnost zdravstvene njege za koju je utvrđena koncesijska naknada u iznosu od 300,00 kuna mjesečno. Od tada teče i zakonska obveza Županije da kao koncedent plaća zakupninu za one koncesionare kojima prostor za obavljanje djelatnosti daje u zakup dom zdravlja.

Domovi zdravlja ponudili su Županu na potpisivanje ugovore o plaćanju zakupnine za poslovne prostore u svom vlasništvu u kojima djelatnost obavljaju koncesionari. Takvih je poslovnih prostora ukupno 181. Uz to, Dom zdravlja Osijek ima u zakupu 4 takozvane "industrijske ambulante", Dom zdravlja Đakovo koristi 4 ambulante uknjižene kao vlasništvo nekadašnjih mjesnih zajednica ili općine te Dom zdravlja Beli Manastir također koristi ambulantu u Popovcu, a nije uknjižen kao njezin vlasnik. S obzirom da se i u tim ambulantama obavljala djelatnost temeljem posebnih pravilnika o zakupu, koncesionari nisu u obvezi sami plaćati troškove zakupnine, jer im je prostor za obavljanje djelatnosti dao dom zdravlja.

Župan je prihvatio potpisivanje ugovora po kojima ugovorne strane utvrđuju da će Koncedent - Županija domu zdravlja plaćati zakupninu mjesečno, počevši od dana određenog rješenjem ministra zdravstva i socijalne skrbi o početku rada u privatnoj praksi na temelju koncesije, u visini početnog iznosa mjesečne zakupnine utvrđenog za poslovne prostore pravnih osoba u vlasništvu ili pretežitom vlasništvu Županije prema Odluci Skupštine Osječko-baranjske županije o uvjetima i postupku davanja u zakup poslovnog prostora. Na tako utvrđenu zakupninu dom zdravlja obračunava troškove PDV-a. Ugovori su potpisani s danom 2. lipnja 2011. godine. Model plaćanja zakupnine utvrđen je temeljem konzultacija s Poreznom upravom, a vodeći računa i o činjenici da zakupnina kao prihod doma zdravlja podliježe oporezivanju PDV-om.

Prema takvom modelu domovi zdravlja na ime zakupnine ubiru znatno manja sredstva nego su ih ostvarivali temeljem zakupnine od zakupa ostvarenog temeljem posebnih pravilnika (visinu zakupnine tada je propisao ministar zdravstva i za sve poslovne prostore iznosila je 1.250,00 kuna).

S obzirom na to, domovima zdravlja isplaćena je iz koncesijske naknade financijska pomoć u visini razlike između sredstava koja sada ostvaruju temeljem ugovora o plaćanju zakupnine bez PDV-a i zakupnine koju su ostvarivali od zakupaca koji su djelatnost obavljali u prostorima domova zdravlja sukladno gore navedenim posebnim pravilnicima kako zbog toga ne bi došli u financijske poteškoće.

Medicina rada još nije dana u koncesiju, jer je ministar zdravstva Mrežu ugovornih subjekata medicine rada donio u svibnju 2011. godine (prema Zakonu trebao ju je donijeti do 18. rujna 2010. godine), a prema njoj je za područje Osječko-baranjske županije predviđeno 13 timova medicine rada koliko ih je bilo i do sada.

10.3. Pripreme za reformu hitne medicinske pomoći i preuzimanje sanitetskog prijevoza u domove zdravlja

Domovi zdravlja Osijek, Đakovo, Valpovo, Našice i Beli Manastir tijekom 2010. godine, u okviru usklađivanja sa Zakonom, registrirali su djelatnost sanitetskog prijevoza. Sanitetski prijevoz po novom Zakonu o zdravstvenoj zaštiti nije djelatnost zavoda za hitnu medicinu čije je usklađivanje sa Zakonom u tijeku.

Međutim, domovi zdravlja još uvijek nemaju rješenje Ministarstva da ispunjavaju uvjete za obavljanje sanitetskog prijevoza što se tiče prostora, opreme i djelatnika niti je HZZO konačno utvrdio potreban broj i sastav timova sanitetskog prijevoza.

Kada je u pitanju ustrojavanje Zavoda za hitnu medicinu, iako je donesena Odluka o promjeni naziva i djelatnosti Hitne medicinske pomoći Osječko-baranjske županije, za ustrojavanje Zavoda nisu stečeni uvjeti kada je u pitanju prostor, jer je u tijeku rješavanje imovinsko-pravnih odnosa između Hitne medicinske pomoći, KBC Osijek i Grada Osijeka. Uz to Zavod za hitnu medicinu može se tek registrirati nakon preuzimanja djelatnosti sanitetskog prijevoza od strane domova zdravlja.

10.4. Rodilište Đakovo

Kao što je već izvještavano Rješenjem od 19. studenog 2009. godine zdravstvena inspekcija zabranila je obavljanje djelatnosti Rodilišta Doma zdravlja Đakovo zbog neispunjavanja uvjeta u pogledu prostora, medicinsko-tehničke opreme i zdravstvenih radnika. Župan je, tim povodom, a zbog osobite važnosti ovog Rodilišta za stanovništvo đakovačkog područja, pismeno zatražio od Vlade Republike Hrvatske i Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi da problem Rodilišta Doma zdravlja Đakovo hitno sagledaju s aspekta mogućnosti njegovog rješavanja uz financijsku pomoć Države pri stvaranju uvjeta potrebnih za rad kao i pri budućem obavljanju njegove djelatnosti. Upozorio je na činjenicu da je zatvaranje đakovačkog rodilišta prihvaćeno samo kao privremeno do stvaranja uvjeta za primjenu svih suvremenih metoda poroda, odnosno uvjeta sigurnog poroda kao i u svim drugim rodilištima u zdravstvenim ustanovama u Republici Hrvatskoj.

Ministarstvo je rješenje za izvanbolnička rodilišta, pa tako i đakovačko rodilište, ponudilo smanjivanjem minimalnih tehničkih standarda neophodnih za rad rodilišta u domovima zdravlja. Naime, Pravilnikom o minimalnim uvjetima u pogledu prostora, radnika i medicinsko-tehničke opreme za obavljanje zdravstvene djelatnosti objavljenom u Narodnim novinama od 3. lipnja 2011. godine utvrđeni su uvjeti koje mora zadovoljiti dom zdravlja da bi mogao organizirati rodilište. Sukladno ovom Pravilniku u rodilištima u sklopu domova zdravlja moći će se obavljati samo oni porođaji kod kojih nema predvidive patologije, odnosno kad nisu ugroženi život ili zdravlje roditelja ili djeteta, te u kojima nije predvidivo operativno dovršenje porođaja.

Pravilnikom je utvrđeno da se planirani porođaj može obaviti samo uz prethodnu pisanu suglasnost trudnice. Takva suglasnost pak neće biti potrebna kod iznenadnog porođaja. Za slučaj da u izvanbolničkom rodilištu tijekom ili nakon poroda za roditelju ili novorođenčetu nastanu komplikacije dom zdravlja je obavezan u najkraćem mogućem vremenu osigurati prijevoz i zbrinjavanje tijekom prijevoza do najbliže odgovarajuće bolničke zdravstvene ustanove. Stručni nadzor nad radom tih rodilišta obavljat će najbliža opća bolnica, odnosno klinička zdravstvena ustanova, a međusobna prava i obveze vezano uz obavljanje stručnog nadzora uredit će se ugovorom između doma zdravlja i bolničke zdravstvene ustanove.

U tijeku je sagledavanje stanja i pripreme za adaptaciju i uređenje Rodilišta u Đakovu u skladu s novim Pravilnikom.

10.5. Rad pokretnog mamografa na terenu

Radi bolje dostupnosti mamografskih pregleda u okviru Nacionalnog programa Ranog otkrivanja raka dojke, te radi dostizanja cilja da se mamografskim pregledima odazove barem 70% pozvanih žena, 2009. godini nabavljen je pokretni mamograf za potrebe Doma zdravlja Osijek, ali i drugih domova zdravlja s područja Županije.

Prvi pregledi obavljani su pokretnim mamografom na području Baranje budući da je odaziv žena s tog područja bio najslabiji. U razdoblju od 27. lipnja do 1. srpnja 2011. godine nastavljeno je provođenje akcije ranog otkrivanja raka dojke metodom mamografskog screeninga, korištenjem pokretnog mamografa, na području Doma zdravlja Valpovo. Na preglede je ukupno pozvano 629 žena koje su prethodno već pozivane na mamografski pregled bilo u KBC Osijek ili DZ Osijek, a pregledu se nisu odazvale.

Po upućenom pisanom pozivu patronažne sestre DZ Valpovo kao i njihovi izabrani liječnici dodatno su kontaktirali pozvane žene. U tablici koja slijedi daje se prikaz odaziva na upućeni poziv. Kako se radi o ženama koje su već redovnim putem dobile poziv za drugi krug provedbe Nacionalnog programa, a pozivu se nisu odazvale, rezultati (tablica 1.) se mogu smatrati zadovoljavajućim. Rezultati provedbe ranog otkrivanja raka dojke korištenjem mobilnog mamografa za područje grada Valpova u vremenu od 27. lipnja - 1. srpnja 2011. godine vidljivi su iz sljedeće tablice:

Datum pregleda	Broj pozvanih žena	Broj snimljenih žena	Broj žena koje su se odazvale*	% žena koje su se odazvale
27.06.2011.	120	40	68	56,7%
28.06.2011.	120	38	66	55%
29.06.2011.	120	33	61	51%
30.06.2011.	120	38	66	55%
01.07.2011.	129	37	65	50,4%
UKUPNO	629	186	326	52%

* U odziv se računaju one žene koje poziv nisu zanemarile nego iz objektivnih razloga nisu mogle pristupiti snimanju (umrle, već se liječe zbog bolesti dojke, redovito se kontroliraju, prošlo je manje od 6 mjeseci od zadnjeg snimanja, trajno su izašle iz programa, jer su odselile ili su nepoznatog prebivališta i sl.)

10.6. Palijativna skrb

Zbog nedostatka odgovarajuće zdravstvene zaštite u obliku palijativne skrbi i u proteklom su se razdoblju nastavile aktivnosti kako bi se na području Županije omogućio i ovaj oblik pomoći. Dom zdravlja Osijek je u travnju ove godine otvorio Savjetovalište za bolesnike kojima je ta skrb potrebna. Savjetovalište djeluje u suradnji sa novoosnovanom Udrugom Palia-centar za palijativnu skrb Slavonije i Baranje. Financiranje Savjetovališta je trenutno u potpunosti teret ustanove, jer se usluge u palijativnoj skrbi ne financiraju iz sredstava HZZO, odnosno iz sredstava obveznog zdravstvenog osiguranja. Palijativna skrb kao zdravstvena djelatnost nije uvrštena u Mrežu javne zdravstvene službe koja je temelj ugovaranja s HZZO-om, niti za njezino obavljanje postoje utvrđeni standardi i normativi u pogledu prostora, opreme i kadrova. Zbog toga je iz Osječko-baranjske županije u proteklom razdoblju upućen niz dopisa kojima se od resornog Ministarstva zahtijeva uvrštavanje palijativne skrbi u Mrežu, utvrđivanje potrebnih standarda i normativa i njezino financiranje u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja. Posljednji dopis Ministarstvu uputio je Savjet za zdravlje Osječko-baranjske županije 1. travnja 2011. godine.

10.7. Ostale aktivnosti Župana vezane uz područje zdravstva

Župan je donio niz akata vezanih za područje zdravstva ili predložio Skupštini njihovo razmatranje i donošenje. Posebno se ističe donošenje Programa javnozdravstvenih mjera u zaštiti zdravlja stanovništva Osječko-baranjske županije u 2011. godini u vrijednosti 1.530.000,00 kuna (donesen 30. ožujka 2011. godine) i Programa mjera sanitarnog nadzora namirnica i vode na području Osječko-baranjske županije u 2010. godine čija je vrijednost 1.100.000,00 kuna (donesen 11. svibnja 2011. godine).

Župan je prilikom posjete Općini Čepin 18. veljače 2011. godine podržao priključivanje Vodovoda Čepin na vodoopskrbni sustav Grada Osijeka čime bi se stanovnicima Općine osigurala pitka voda u skladu s propisanim standardima kvalitete. Naime, Rješenjem Ureda državne uprave Osječko-baranjske županije - Službe za društvene djelatnosti - Odsjeka sanitarne inspekcije od 1. lipnja 2004. godine zabranjena je uporaba vode iz vodoopskrbnog sustava za javnu vodoopskrbu Čepin kao vode za piće ili vode koja se upotrebljava za pripremu hrane, a čiji je krajnji konzument čovjek. Prema analizama Zavoda za javno zdravstvo OBŽ uzorci vode iz vodoopskrbnog sustava Čepina sadrže nedozvoljene koncentracije amonijaka, željeza, arsena i mangana.

Prilikom posjete Župana Općini Erdut 4. veljače 2011. raspravljalo se i o dostupnosti primarne zdravstvene zaštite građanima Općine. Kao problem je istaknut manjak timova obiteljske (opće) medicine, odnosno činjenica da jedan tim djelatnost obavlja u tri naselja, Dalju, Erdutu i Aljmašu, što ne zadovoljava potrebe stanovništva Erduta i Aljmaša. Dom zdravlja Osijek, nakon toga, izvršio je sve pripreme za početak rada još jednog tima obiteljske (opće) medicine, uz tri postojeća, u Općini Erdut. Trenutno je otvoren natječaj za prijam doktora medicine na otvoreno radno mjesto.

11. Socijalna skrb

11.1. Problematika domova za starije i nemoćne osobe

S obzirom da je Županija osnivač tri **doma za starije i nemoćne osobe** na svom području u Osijeku, Đakovu i Belom Manastiru, Župan je poduzimao niz aktivnosti u svrhu zadržavanja postojećeg ili poboljšanja standarda ovih ustanova. Od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi zatraženo je osiguranje sredstava za dogradnju jedinice za pojačanu njegu Doma u Đakovu, a zatražena su i povećana sredstva za zaposlene s obzirom na manjak kadrova u domovima s obzirom na propisane standarde.

Slijedom toga, u okviru sredstava za decentralizirane funkcije u socijalnoj skrbi, za nabavu nefinancijske imovine (kapitalni rashodi) domovima za starije i nemoćne osobe u Osječko-baranjskoj županiji u 2011. godini određen je iznos od 6.664.700,00 kuna. Od toga 5.585.228,00 kuna raspoređeno je Domu za starije i nemoćne osobe Đakovo za nastavak dogradnje jedinice za pojačanu njegu Doma. U okviru projekta planiran je nastavak unutarnjih i vanjskih radova (žbukanje, gletanje, hidroizolacija, termoizolacija, stolarski radovi, keramički radovi, vodovodna instalacija, dio instalacija jake i slabe struje, priključni toplovod, instalacije grijanja i hlađenja itd.).

11.2. Socijalne potpore

Zbog izuzetno teške financijske situacije u kojoj se nalazi veliki broj umirovljenika Županije, povodom blagdana Uskrsa, umirovljenicima s prebivalištem na području Osječko-baranjske županije s iznosom mirovine 1.100,00 kuna i manjom koji mirovinu ostvaruju u Republici Hrvatskoj ili iz bivših jugoslavenskih republika, osigurana je isplata jednokratnih novčanih pomoći u iznosu od 150,00 kuna iz Proračuna Osječko-baranjske županije za 2010. godinu. Isplata **uskrsnica umirovljenicima** izvršena je prema Ispisu korisnika mirovine Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje - Središnje službe, evidencijama Grada Osijeka, prikupljenim podacima od Zajednice prognanih Hrvata Srijema, Bačke i Banata - Ogranak Osijek te popisa sastavljenih temeljem osobnih zahtjeva umirovljenika uz dokaze o visini mirovine. Temeljem toga isplaćene su uskrsnice za 8.509 umirovljenika u visini od ukupno 1.276.350,00 kuna. Podjela uskrsnica izvršena je u dva navrata, jer su se neke uputnice zbog različitih razloga (kao primjerice boravak umirovljenika u bolnici i sl.) vratile, a neki umirovljenici, zbog manjkavosti Ispisa, nisu bili obuhvaćeni prvom podjelom pa su nakon dostave dokaza o visini mirovine obuhvaćeni drugom podjelom.

Zbog izuzetno teške ekonomske i gospodarske situacije posljednjih godina znatno se povećao broj građana koji su podnijeli zahtjev za **jednokratnu novčanu pomoć** iz sredstava proračuna Županije. Od početka godine do 30. lipnja zahtjev za jednokratnu novčanu pomoć podnijelo je ukupno 997 građana s područja Županije. Župan je svojima Rješenjem od 8. ožujka 2011. godine odobrio jednokratnu novčanu pomoć za 365 socijalno ugroženih obitelji/samaca u ukupnom iznosu od 162.250,00 kuna. Drugim Rješenjem odobrena je pomoć za 563 obitelji odnosno samca u ukupnom iznosu od 243.400,00 kuna. Ostali podneseni zahtjevi nisu bili kompletirani potrebnom dokumentacijom ili su podnositelji prethodno tijekom godine ostvarili pravo na jednokratnu pomoć ili su prelazili imovinski cenzus propisan Odlukom Skupštine.

Zbog donošenja novog Zakona o socijalnoj skrbi koji je stupio na snagu 2. lipnja 2011. godine tijekom lipnja izvršene su pripreme za donošenje nove odluke o **plaćanju troškova ogrjeva socijalno ugroženim građanima**, jer su uvjeti za priznavanje tog prava novim Zakonom u tom dijelu izmijenjeni. Odlukom o kriterijima, mjerilima i načinu financiranja pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva na području Osječko-baranjske županije u 2011. godini osigurana su sredstva u iznosu od 7.267.500 kuna, za 200 korisnika više nego u 2010. godini.

Kroz projekt "**Jednokratna pomoć obiteljima novorođene djece s područja Županije**" u okviru mjera pronatalitetne politike u prvoj polovini 2011. godine isplaćeno je 665.000,00 kuna za 1330 novorođenih beba s prebivalištem na području Osječko-baranjske županije (po 500,00 kuna za novorođenče).

12. Školstvo

Nadležnosti Županije u djelatnosti školstva ograničene su na stvaranje materijalnih uvjeta djelovanja školskih ustanova i to samo u odnosu na škole kojih je Županija osnivač. To se poglavito odnosi na ulaganja u prostorni standard prosvjetne djelatnosti te financiranje materijalnih troškova decentraliziranih funkcija. No, i pored toga Županija je financirala programe i projekte u školstvu iznad minimalnog standarda te stipendirala učenike i studente te polaznike poslijediplomskih studija sukladno odlukama Županijske skupštine.

U skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi Župan je u skupštinsku proceduru uputio materijal radi utvrđivanja prijedloga za donošenje mreže osnovnih škola te srednjih škola i učeničkih domova na području Osječko-baranjske županije. Skupština Osječko-baranjske županije je na 15. sjednici 31. siječnja 2011. godine utvrdila prijedlog mreže za područje Osječko-baranjske županije i uputila resornom ministarstvu. U daljnjem postupku Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa izradilo je prijedlog mreže školskih ustanova za područje Republike Hrvatske, a Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o donošenju mreže osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova i programa obrazovanja ("Narodne novine" broj 70/11.).

12.1. Ulaganja u školske objekte

Financiranje se provodi za 51 osnovnu školu te za ukupno 28 srednjih škola i 2 učenička doma u ukupno 264 objekta, za čije održavanje su potrebna iznimna sredstva i trud u cilju što kvalitetnijeg rada u školama. Za kapitalne projekte osnovnih škola u 2011. godini planirana su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 6.489.761,00 kuna te za opremanje osnovnih škola u iznosu od 1.600.000,00 kuna, što ukupno iznosi 8.089.761,00 kuna. Za kapitalne projekte srednjih škola u 2011. godini planirana su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 3.877.198,00 kuna te za opremanje osnovnih škola u iznosu od 500.000,00 kuna, što ukupno iznosi 4.377.198,00 kuna. Do kraja lipnja 2011. godine za kapitalne projekte osnovnih škola utrošena su sredstva iz Proračuna Osječko-baranjske županije u iznosu od 1.334.914,30 kuna, a za kapitalne projekte srednjih škola u iznosu od 310.499,36 kuna.

U **osnovnom školstvu** radi se na 7 novih školskih objekata: izgradnja nove škole OŠ "Matija Gubec" Magadenovac, PŠ Golinci, ukupne vrijednosti 2.850.000,00 kuna, s planom završetka početkom rujna 2011. godine, izgradnja nove škole OŠ Ante Starčevića Viljevo PŠ Podravska Moslavina, ukupne vrijednosti 4.350.000,00 kuna, s planom završetka krajem listopada 2011. godine, izgradnja nove škole i športske dvorane OŠ Drenje, ukupne vrijednosti 13.000.000,00 kuna, s rokom završetka u 2013. godini, izgradnja nove športske dvorane OŠ Ivana Kukuljevića Belišće PŠ Veliškovci, ukupne vrijednosti 3.500.000,00 kuna, s planom završetka početkom listopada 2011. godini, izgradnja športske dvorane OŠ M. Gubec, Piškorevci, ukupne vrijednosti 4.000.000,00 kuna, s rokom završetka u 2014. godini i izgradnja športske dvorane OŠ Popovac, Popovac, ukupne vrijednosti 4.000.000,00 kuna, s rokom završetka u 2014. godini.

Završava se projektna dokumentacija za izgradnju športske dvorane OŠ Hinka Juhna Podgorač te se u listopadu 2011. godine pokreće postupak javne nabave za izvođenje radova ukupne vrijednosti 4.000.000,00 kuna.

U **srednjem školstvu** radi se na sanaciji fasade i prozora Ekonomske i upravne škole Osijek ukupne vrijednosti 2.000.000,00 kuna, s rokom završetka do kraja 2011. godine. Izrađena je projektna dokumentacija za ugradnju dizala u SŠ Valpovo vrijednosti 50.000,00 kuna te je proveden postupak javne nabave za ugradnju dizala u vrijednosti 450.000,00 kuna. U tijeku je izrada Urbanističkog plana uređenja Grada Osijeka te se planira izrada projektne dokumentacije za dogradnju I. gimnazije Osijek, ukupne vrijednosti 720.000,00 kuna, s rokom završetka u 2012. godini.

U planu je izrada projektne dokumentacije za izgradnju Srednje strukovne škole Braće Radića Đakovo u vrijednosti 900.000,00 kuna, radi se na usklađivanju idejnog rješenja s Urbanističkim planom Grada Đakova. Također se radi na izradi projektne dokumentacije za izgradnju novog učeničkog doma Ugostiteljsko-turističke škole Osijek u vrijednosti 900.000,00 kuna. Planirana je dogradnja Medicinske škole Osijek putem udruženih sredstava Svjetske banke i Osječko-baranjske županije, gdje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa treba provesti postupak javne nabave.

Od ulaganja u školske objekte posebno treba naglasiti izgradnju trodijelne **nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku**. U svrhu priprema za izgradnju nastavno-športske dvorane Ugostiteljsko-turističke škole u Osijeku izvršen je otkup zemljišta i formiranje čestice u iznosu 3.253.865,54 kuna te s HEP-toplinarstvom d.o.o., Pogon Osijek ugovorena izgradnja priključka na distribucijsku mrežu u iznosu 1.924.950,00 kuna. U prvih šest mjeseci 2011. godine izrađeno idejno rješenje nove športske dvorane u vrijednosti 98.400,00 kuna.

Sredstva za **tekuće i investicijsko održavanje** ulažu se u otklanjanje nužnih sanacija (krovovi, instalacije, sanitarni čvorovi, stolarija, podovi), a postupno se u školama rade pristupne rampe radi otklanjanja arhitektonskih barijera. U prvoj polovici 2011. godine provedeni su postupci javne nabave za radove na 19 osnovnoškolskih objekata i 12 srednjoškolskih objekata ukupne vrijednosti 5.006.570,00 kuna.

12.2. **Financiranje decentraliziranih funkcija**

Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba **osnovnog školstva** u 2011. godini utvrđena su sredstva za materijalne i financijske rashode osnovnih škola Osječko-baranjske županije u visini od 41.943.086,00 kuna. Tom Odlukom smanjena su sredstva u osnovnom školstvu za materijalne i financijske rashode za 2.270.988,00 kuna odnosno 5,14%. U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine za materijalne i financijske rashode isplaćeno je 23.012.712,62 kune.

Decentraliziranim sredstvima osigurava se minimalni financijski standard u osnovnom školstvu, što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanje kadrova. Analizom rashoda u osnovnim školama u prvih šest mjeseci 2011. godine uočavamo da su rashodi za energente u iznosu od 7.807.957,43 kune veći za 2.207.177,63 kuna u odnosu na isto razdoblje 2010. godine, što je povećanje od 39%. Ovo povećanje odnosi se na poskupljenje plina, lož-ulja i nepovoljne klimatske uvjete na našem području. Rashodi za prijevoz učenika, komunalne usluge, održavanje prostora i opreme iznose 9.855.548,63 kuna, što u strukturi rashoda čini 43%, što znači da se radi o minimalnom financijskom standardu odnosno ne postoji razvojna komponenta. Rashodi za usavršavanje nastave (stručno usavršavanje, službena putovanja, usluge promidžbe i informiranja, zakupnine) iznose 1.627.007,24 kuna, što je 7% ukupnih rashoda, a koji nisu dostatni za kvalitetno usavršavanje i praćenje novih standarda u povećanju znanja i stručnosti zaposlenika. Da bi škole pratile suvremena postignuća i da bi bile mjesta stjecanja kvalitetnog odnosno vrhunskog znanja trebaju više sredstava uopće, a posebice za stručno usavršavanje nastavnika.

Polazeći od obveze osnivača utvrđene Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi da organizira prijevoz učenika osnovnih škola, Osječko-baranjska županija kao osnivač provela je otvoreni postupak javne nabave s ciljem sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom za prijevoz učenika osnovnih škola iz razloga što je dotadašnji ugovor bio zaključen do 31. prosinca 2009. godine. Prijevoz učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije obavlja prijevoznička tvrtka Panturist d.d. Osijek koja je odabrana u postupku javne nabave, jer je ponudila najpovoljniju cijenu od 11.741.280,15 kuna s PDV-om, odnosno za četiri godine 46.965.120,60 kuna s PDV-om. Ukupno se prevozi 4.083 učenika iz 43 osnovne škole s 56 kvalitetnih autobusa. Okvirni sporazum za nabavu prijevoza učenika osnovnih škola na području Osječko-baranjske županije potpisan je s prijevoznikom tvrtkom Panturist d.d. Osijek 6. studenog 2009. godine za razdoblje od četiri godine.

Temeljem Okvirnog sporazuma za svaku kalendarsku godinu obuhvaćenu Okvirnim sporazumom zaključuje se Ugovor o prijevozu učenika osnovnih škola Osječko-baranjske županije. Za 2011. godinu Ugovor o prijevozu učenika osnovnih škola potpisan je 8. prosinca 2010. godine.

Osječko-baranjska županija svim osnovnim školama plaća ugovoreni prijevoz učenika na redovitu nastavu, prijevoz učenika na izbornu nastavu uključujući i rano učenje stranih jezika, pa i ukoliko se održava u suprotnoj smjeni kao i prijevoz na županijska natjecanja.

Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba **srednjih škola i učeničkih domova** u 2011. godini utvrđena su sredstva za materijalne i financijske rashode srednjih škola i učeničkih domova Osječko-baranjske županije u visini od 25.315.624,00 kuna. Tom Odlukom smanjena su sredstva u srednjem školstvu za materijalne i financijske rashode za 2.083.352,00 kune odnosno 7,6%. Za razdoblje od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine za materijalne i financijske rashode isplaćeno je 13.784.633,74 kune.

Decentraliziranim sredstvima osigurava se minimalni financijski standard srednjih škola i učeničkih domova, što podrazumijeva pokriće općih troškova škola bez potrebnih sredstava za ulaganja u razvoj prostora, suvremene opreme i obrazovanja kadrova u školama i učeničkim domovima. Iz tako skromnih sredstava škole izdvajaju za stručno usavršavanje zaposlenika 1.293.103,11 kuna, što predstavlja 5,11% od ukupnih sredstava. Najveći dio sredstava troši se za pokriće fiksnih ili namjenskih rashoda na čiju visinu škole ne mogu utjecati i koji svake godine rastu brže od rasta ukupnih sredstava. Tu se osobito ističu troškovi prijevoza zaposlenika na posao i s posla i troškovi energije (grijanje i električna energija). U 2011. godini ovi troškovi planirani su u iznosu od 14.511.728,92 kune, što iznosi 57,32% ukupnih sredstava s tendencijom daljnjeg rasta. Zbog toga školama ostaje svake godine premalo prostora za pokriće ostalih materijalnih i financijskih rashoda, a osobito za sredstva koja bi se planirala za stručno usavršavanje i razvoj, a za podizanje standarda škola iznad minimalnog standarda nema nikakvih mogućnosti.

Sredstva za smještaj i prehranu učenika u učeničkim domovima utvrđena su u iznosu od 6.300,00 kuna godišnje po učeniku koji koriste usluge učeničkih domova. Navedeni iznos predstavlja 50% cijene programa. Ukupno planirana sredstva za 2011. godinu za ove namjene iznose 3.628.800,00 kuna. U razdoblju siječanj-lipanj 2011. godine utrošeno je 2.182.910,00 kuna. Cijena po učeniku nije se mijenjala od 2004. godine, a inflacija i rast troškova života su evidentni svake godine, što utječe na kvalitetu smještaja i prehrane u učeničkim domovima.

12.3. Programi i projekti iznad minimalnog standarda

Budući da se u okviru decentraliziranih sredstava osiguravaju sredstva za tzv. minimalni financijski standard u školstvu, odnosno za ostvarenje temeljnog programa, županije, općine i gradovi trebali bi težiti osiguravanju dodatnih sredstava za podizanje pedagoškog standarda i obogaćivanje programa odgoja i obrazovanja u školama. Iz toga su razloga Programom javnih potreba u školstvu za 2011. godinu osigurana dodatna financijska sredstva u visini 750.000,00 kuna kojima je predviđeno financiranje organizacije natjecanja i smotri na županijskoj/međužupanijskoj razini, realiziranje programa ispraćaja maturanata, sufinanciranje projekta obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara

i financijsko podupiranje realizacije programa i projekata te drugih aktivnosti u osnovnim i srednjim školama i ostalim odgojno obrazovnim ustanovama. Za realizaciju navedenih programa do sada je utrošeno 534.346,41 kuna i to kako slijedi:

- za financiranje organizacije natjecanja i smotri na županijskoj/međužupanijskoj razini utrošeno je 313.005,51 kuna
- za realizaciju programa ispraćaja maturanata 179.840,90 kuna
- za sufinanciranje programa i projekata u osnovnim i srednjim školama 17.500,00 kuna i
- za realizaciju ostalih programa i projekata u odgoju i obrazovanju 24.000,00 kuna.

Početakom 2011./2012. školske godine nastavit će se sufinanciranje programa i projekata u osnovnim i srednjim školama, a tijekom studenoga realizirat će se projekt obilježavanja Dana sjećanja na žrtvu Vukovara.

Od programa koji su realizirani u 2011. godini posebno se ističe program "**Ispraćaj maturanata**". Već sedmu godinu Županija vrlo uspješno osmišljava i organizira ispraćaj na zadnji dan nastave maturanata. Realizacija programa zahtijevala je organiziranje plesanja Quadrille, francuskog dvorskog plesa za Guinnessov rekord, koji je 20. svibnja 2011. godine plesalo 3.060 maturanata u šest gradova Županije, te u suradnji s Gradom Osijekom i organizaciju nastavka programa ispraćaja osječkih maturanata na lijevoj obali Drave. I ove godine maturanti grada Osijeka su snimili milenijsku fotografiju tako što su na Trgu A. Starčevića svojim tijelima oblikovali hrvatski grb. Generalni sponzor i ove godine bio je Euroherc iz Osijeka koji je sponzorirao kišobrane i majice. Ovakav način ispraćaja maturanata je dobro prihvaćen od samih maturanata, njihovih roditelja te stanovništva gradova Osječko-baranjske županije u kojima se ova manifestacija odvijala.

12.4. Stipendiranje učenika i studenata i dodjela potpora za poslijediplomski studij

Osječko-baranjska županija stipendira učenike i studente od 2002./03. školske odnosno akademske godine, dakle već devetu godinu. Izdvajanje proračunskih sredstava za stipendiranje darovitih učenika i studenata te učenika i studenata koji se obrazuju za deficitarna zanimanja ispunilo je svoju svrhu, na učenike i studente djeluje poticajno, jer ih podržava u postizanju visokog prosjeka ocjena, značajnih rezultata na natjecanjima, a veći broj studenata diplomira znatno ranije od predviđenog zakonskog roka nakon čega veći broj nastavlja poslijediplomski studij, a velika većina se i zapošljava u Osječko-baranjskoj županiji. U Proračunu 2011. godine za stipendiranje učenika i studenata predviđeno je 1.778.000,00 kuna, dio za ugovorne obveze iz prethodnih godina, a dio za nove stipendiste od rujna, odnosno listopada 2011. godine. Od toga je iznosa za akademsku godinu 2010./11. u 2011. godini korisnicima isplaćeno ukupno 1.072.650,00 kuna, zaključno s isplatom studentima za srpanj.

U školskoj, odnosno akademskoj godini 2010./11. stipendiju su primala 63 učenika (45 darovitih učenika i 18 učenika koji se obrazuju za deficitarno zanimanje) i 144 studenta (40 darovitih studenata i 104 studenta koji se obrazuju za deficitarno zanimanje).

Osječko-baranjska županija dodjeljuje potpore za poslijediplomski studij od 2002./03. akademske godine. Poslijediplomski studij obrazuje mlade ljude s područja Županije za najvišu razinu znanja bez kojega zasigurno nema napretka u gospodarstvu, ali i u ostalim djelatnostima kao što su zdravstvo, socijalna skrb, školstvo, uprava i pravosuđe te brojne druge djelatnosti koje zahtijevaju nova znanja i najnovije znanstvene spoznaje.

U Proračunu 2011. godine za potpore za poslijediplomski studij bilo je predviđeno 300.000,00 kuna. Temeljem natječaja za dodjeljivanje potpora za poslijediplomski studij dodijeljene su potpore i potpisani su ugovori s 57 kandidata kojima je isplaćeno ukupno 299.948,22 kuna.

Slijedom inicijative prihvaćene od Županijske skupštine za uvođenje sustava subvencioniranja kamata na studentske kredite, u izvještajnom razdoblju dovršavani su pravni i financijski poslovi vezani uz početak primjene novoga sustava.

13. Kultura, šport i tehnička kultura

Skupština Osječko-baranjske županije je na 14. sjednici 21. prosinca 2010. godine donijela Program javnih potreba u **kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2011. godinu. Programom je obuhvaćeno financiranje ustanova kulture kojima je Županija osnivač odnosno suosnivač, a to su Galerija likovnih umjetnosti Osijek, za koju je u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine izdvojeno 993.304,58 kuna za plaće, materijalne, programske troškove te Hrvatsko narodno kazalište u Osijeku, za koje je u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine izdvojeno 5.245.582,88 kuna za plaće, materijalne i programske troškove.

Uspješno je završeno kolektivno pregovaranje sa sindikatom kulture te su, unatoč teškoj gospodarskoj situaciji, usklađene želje korisnika proračuna i mogućnosti osnivača i potpisani su kolektivni ugovori za zaposlene u Hrvatskom narodnom kazalištu u Osijeku i u Galeriji likovnih umjetnosti Osijek. Ugovori su potpisani za razdoblje od dvije godine.

Nadalje, Programom su obuhvaćene i javne potrebe u kulturi, a to su sljedeće manifestacije i memorijali: Festival hrvatske tamburaške glazbe u Osijeku, Tamburaški orkestar Osječko-baranjske županije, Đakovački vezovi, Tamburaško društvo "Dora Pejačević" Našice, Memorijal "Darko Lukić", Strossmayerovi dani i Međunarodno natjecanje mladih pijanista - EPTA, za koje je u prvoj polovici godine izdvojeno 210.000,00 kuna.

U sklopu Programa su i ostale javne potrebe u kulturi za koje je u prvoj polovici godine izdvojeno 65.500,00 kuna, a sufinanciraju se putem natječaja koji se raspisuje svake godine. Tako je 28. listopada 2010. raspisan natječaj za 2011. godinu i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije. Temeljem natječaja donesen je Plan raspodjele sredstava prema Programu javnih potreba u kulturi na području Osječko-baranjske županije za 2011. godinu.

Sufinancirale su se i djelatnosti udruga građana za koje je u prvoj polovici godine izdvojeno 35.000,00 kuna. Ove se udruge također sufinanciraju putem natječaja koji se raspisuje svake godine. Tako je natječaj za 2011. godinu raspisan 28. listopada 2010. godine i objavljen je u Glasu Slavonije i na web stranicama Županije te je temeljem natječaja donesen Program financiranja programskih aktivnosti udruga od interesa za Osječko-baranjsku županiju u 2011. godini.

Županija je u Proračunu predvidjela 100.000,00 kuna za sufinanciranje programske djelatnosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, Zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku. Sredstva će se prenijeti u drugoj polovici godine.

Iz navedenog je razvidno da je za kulturu u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine izdvojeno ukupno 6.549.387,46 kuna.

Iz Proračuna Osječko-baranjske županije za potrebe **športa** u 2011. godini planirano je 3.300.000,00 kuna. U razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja potrošeno je 1.362.420,29 kuna i to na poticanje i promicanje športa (ravnomjeren razvoj športa, programske aktivnosti gradskih i županijskih saveza, rad s mladim uzrasnim kategorijama športaša, športsko-rekreacijske aktivnosti osoba s invaliditetom, program djece predškolske dobi, program športskih aktivnosti studenata i davanje jednokratnih pomoći nižerangiranim športskim udrugama. Za te namjene utrošeno je 762.420,29 kuna od planiranih 2.190.000,00 kuna za program Zajednice i županijskih granskih saveza utrošeno je 100.000,00 kuna od planiranih 800.000,00 kuna. Za županijska športska natjecanja školskih športskih društava utrošeno je 200.000,00 kuna od planiranih 310.000,00 kuna.

Skupština Osječko-baranjske županije je na 14. sjednici 21. prosinca 2010. godine donijela Program javnih potreba u **tehničkoj kulturi** na području Osječko-baranjske županije za 2011. godinu. U okviru Programa Županija je za Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine izdvojila 414.094,48 kuna. Financirale su se plaće i materijalni troškovi te se sufinancirala "Zimska škola informatike".

14. Obrana i zaštita

I izgradnji sustava civilne obrane, zaštite i spašavanja Županija je u izvještajnom razdoblju posvećivala dužnu pažnju. S ciljem njezinog jačanja poduzet je niz aktivnosti pretežito usmjeren osposobljavanju nositelja ovoga sustava.

U području **civilne obrane** održano je 20 radno-instruktivnih sastanaka s pravnim osobama.

U području **zaštite i spašavanja**, uz brojne stručne i radne sastanke s predstavnicima nadležnih stručnih institucija (38), upriličeno je i tri savjetovanja načelnika i gradonačelnika vezano uz pripremu protupožarne sezone. U izvještajnom razdoblju pripremani su temeljni planski dokumenti kojima se uređuje ovo značajno područje djelovanja. Pored toga, nastavljene su aktivnosti u okviru međunarodnog projekta "DRAVIS 2" čiji je cilj unaprijeđivanje međunarodne regionalne suradnje u području pripreme i provođenja zajedničkih aktivnosti zaštite i spašavanja u pograničnom pojasu rijeke Drave sa obje strane granice (Hrvatska, Mađarska).

U svrhu jačanja sustava **zaštite od požara**, uz donošenje potrebnih dokumenata kojima se uređuje ovo područje djelovanja, ulagana su značajna financijska sredstva za osposobljavanje nositelja ove zaštite. Uz sredstva namijenjena županijskoj Vatrogasnoj zajednici koja se obvezno izdvajaju iz Županijskog proračuna temeljem Zakona, Župan je dobrovoljnim vatrogasnim društvima odobravao financijska sredstva za nabavku opreme, sufinanciranje natjecanja vatrogasaca, posebno mladeži, te se podržavaju proslave postojanja pojedinih vatrogasnih društava, kojima se dokazuje dugogodišnja tradicija vatrogastva na području Županije, jer pojedina društva postoje i više od 100 godina.

IV. FINACIJSKA POLITIKA I GOSPODARENJE IMOVINOM

1. Opći financijski okvir i proračunska politika

U okviru ovlasti utvrđenih zakonom i Statutom, župan izvršava te osigurava izvršavanje općih akata predstavničkog tijela, te upravlja nekretninama, pokretninama i rashodima Županije. O izvršavanju Županijskog proračuna i provođenju propisa i općih akata Županije župan izvještava predstavničko tijelo. Stoga se o proračunskoj politici Županijska skupština detaljnije posebno izvješćuje godišnjim izvješćem o izvršenju proračuna za prethodnu godinu i polugodišnjim izvješćem za tekuću godinu pod uvjetima i na način propisan Zakonom o proračunu. U tome Izvješću izdvojene su opće napomene o proračunskoj politici realiziranoj u financijskom okviru utvrđenom Županijskim proračunom u razdoblju od 1. siječnja do 30. lipnja 2011. godine.

Proračun Osječko-baranjske županije za 2011. godinu donesen je u visini od 324.802.276,00 kuna. Radi prilagodbe proračunske politike raspoloživim sredstvima predložena je jedna izmjena i dopuna Proračuna, koju je donijela Skupština Osječko-baranjske županije na 18. sjednici 31. svibnja 2011. godine kada je Proračun određen u visini od 326.027.234,10 kuna.

Osim što proračun pokazuje najvažnije ciljeve jedinice samouprave u proračunskoj godini, on služi i kao sustav kontrole prikupljanja i trošenja proračunskih sredstava. Proračun Osječko-baranjske županije sastavljen je na način da se transparentno može vidjeti na koji se način prikupljaju prihodi, a s druge strane, u posebnom dijelu proračuna, nalazi se odgovor za što će se prikupljena sredstva potrošiti. Uz svaku proračunsku stavku naveden je i izvor financiranja koji osigurava namjensko

trošenje proračunskih prihoda. Još sredinom 2009. godine uvedena je i veća financijska disciplina tako da se, umjesto dotadašnjeg mjesečnog, prešlo na dnevno praćenje prihoda, te su se shodno naplaćenim prihodima izvršavale i proračunske obveze, što uvelike smanjuje rizike od nenamjenskog trošenja sredstava. Isto tako, financijski rezultat poznat je svakodnevno.

Tijekom fiskalne godine kontrolu trošenja čitavog proračuna obavljaju upravna tijela Županije dok konačnu kontrolu izvršenja proračuna obavlja Državni ured za reviziju, čiji je nalaz za 2010. godinu bio bez primjedbi, što govori da je Županija poslovala u skladu sa zakonima i propisima Republike Hrvatske.

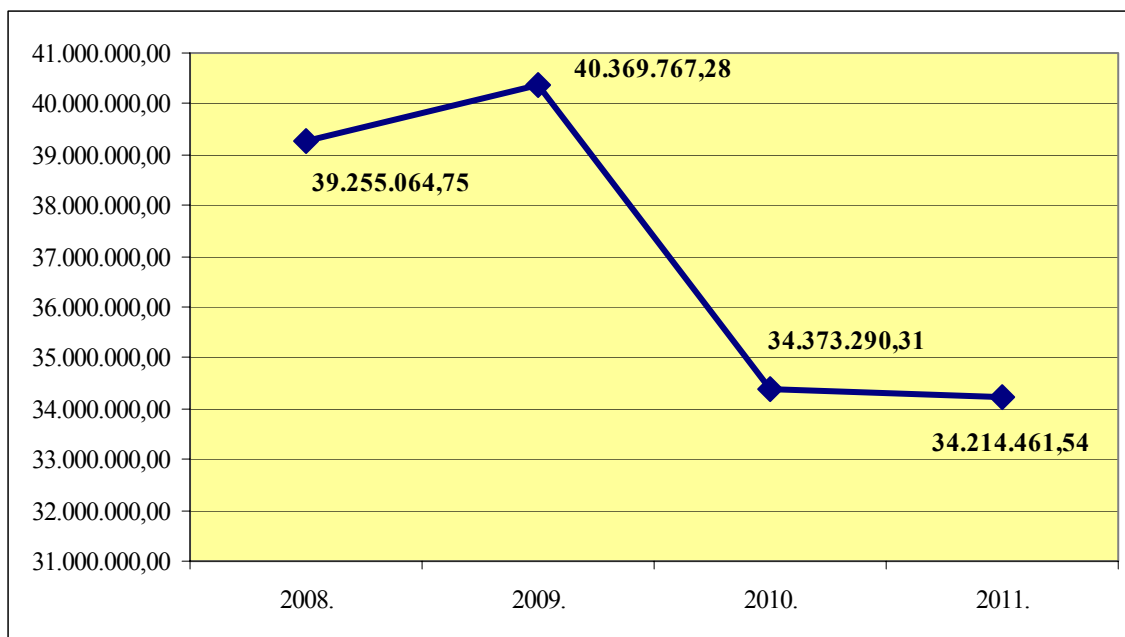
Što se tiče prihoda od poreza na cestovna motorna vozila, koji je i najizdašniji vlastiti županijski porez, stvorene su pretpostavke za preuzimanje njegove naplate od Porezne uprave. Porezna uprava provodila je poslove utvrđivanja, evidentiranja, naplate i ovrhe županijskih poreza do kraja 2010. godine kada je Skupština Osječko-baranjske županije donijela Odluku o županijskim porezima po kojoj će od 2011. godine poslove razreza i naplate poreza na cestovna motorna vozila, poreza na plovila kao i poreza na nasljedstva i darove obavljati Županija. Prema njihovoj evidenciji ukupno dugovanje poreza na cestovna motorna vozila iznosi oko 12.500.000,00 kuna, a odnosi se na 14.012 poreznih obveznika.

S obzirom da je zakonska obveza proračuna poduzimanje svih mjera radi naplate županijskih prihoda, u suradnji sa Zavodom za informatiku, izrađena je web aplikacija, pomoću koje će se razrezivati porez, utvrđivati stanje duga svakog pojedinog poreznog obveznika te poduzimati zakonom predviđene mjere naplate. Na web stranicama Osječko-baranjske županije svaki porezni obveznik, putem OIB-a može provjeriti stanje svog duga i vidjeti primjer uplatnice sa svim potrebnim podacima, što je jedinstveni primjer u Republici Hrvatskoj.

Očekuje se da se ovim činom pospješi fiskalna funkcija Županije budući da će se porez razrezivati puno ranije nego do sada, te se omogućava pravodobno i višekratno poduzimanje potrebnih radnji u svrhu naplate potraživanja po toj osnovi.

U sklopu Programa gospodarskog oporavka Vlade Republike Hrvatske predložen je niz mjera s ciljem poreznog i neporeznog rasterećenja gospodarstva i stanovništva. Jedna od predloženih mjera za porezno rasterećenje građana (ili smanjenje cijene rada) je izmjena stopa poreza na dohodak sa sadašnjih 15, 25, 35 i 45% na 12, 25 i 40%. Budući da je porez na dohodak pojedinačno najveći prihod lokalne i regionalne samouprave (57% prihoda poslovanja), izmjena poreznih stopa dovela je do značajnih promjena u prihodima. Istodobno, uz smanjenje stopa poreza na dohodak, predviđeno je i ukidanje dijela poreznih olakšica građanima. Budući da povrat poreza na dohodak obavljaju država, gradovi, općine i županije u različitim omjerima, ovisno o statusu pojedinog područja, ukidanjem poreznih olakšica smanjit će se i visina sredstava koja su ta tijela do sada izdvajala za povrat preplaćenog poreza. Smanjeni povrati poreza imaju kompenzacijski efekt na smanjenje prihoda, no u našem slučaju kompenzacijski efekt neće imati puni učinak, s obzirom da se dio povrata poreza odnosi na područja od posebne državne skrbi koji je pokrivala država. Kako su zakonske izmjene nastupile sredinom 2010. godine, puni financijski efekt osjetit će se tek u 2012. godini, jer će tada porez biti smanjen tijekom cijele godine, a ni povrata neće biti za cijelu prethodnu godinu. U 2010. godini porez je smanjen u drugoj polovici godine, a povrati su isplaćeni za cijelu godinu, dok će u 2011. godini porez biti smanjen za cijelu godinu, a povrati će se odnositi samo na prvih šest mjeseci 2010. godine.

U sljedećem prikazu vidljivo je polugodišnje kretanje nenamjenskog dijela poreza na dohodak u razdoblju od 2008. - 2011. godine, gdje je vidljiv značajan pad najvećeg nenamjenskog prihoda, najvećim dijelom zbog zakonskih izmjena.

U nastavku se daje ostvarenje ostalih nenamjenskih prihoda u 2011. godini i istim polugodišnjim razdobljima prethodnih godina.

Vrsta prihoda/godina	2008.	2009.	2010.	2011.
Porez i prirrez na dohodak	39.255.064,75	40.369.767,28	34.373.290,31	34.214.461,54
Porez na automate	416.400,00	452.300,00	483.591,23	343.100,00
Porez na cestovna motorna vozila	1.412.891,08	947.381,40	1.631.315,13	618.027,44
Pristojbe i naknade	567.387,87	514.612,62	425.209,21	427.209,88
Ostale upravne pristojbe	2.116.494,79	1.694.335,19	1.230.860,01	1.788.745,68

Unatoč tomu, tijekom cijele 2010. a i 2011. godine blagovremeno su podmirivane obveze vjerovnicima, zajmodavcima, zaposlenicima i poslovnim suradnicima. Redovno su izvršavana plaćanja računa, podmirivanje javnog duga prema rokovima dospijeća, te prijenosi decentraliziranih sredstava proračunskim korisnicima. Izvršavane su redovne mjesečne doznake ustanovama kulture, športa, tehničke kulture te ostalim proračunskim korisnicima. Isplate studentskih stipendija bile su redovite. Sve zakonske obveze Proračuna (Državni hidrometeorološki zavod, Vatrogasna zajednica Osječko-baranjske županije, Hrvatski crveni križ) redovito su izvršavane. Unatoč financijskim problemima, dugogodišnji cilj Osječko-baranjske županije u smislu ravnomjernog razvoja cijelog područja nije narušen i sve pomoći jedinicama lokalne samouprave koje su u Proračunu planirane, izvršene su sukladno Odluci o izvršavanju proračuna za tekuću godinu.

Usprkos fiskalnim problemima koji su se pojavili u 2010. godini, a nastavili i u 2011. godini, Osječko-baranjska županija je uspostavila dnevnu financijsku kontrolu isplata iz Proračuna po izvorima sredstava, a trenutno slobodna sredstva na žiro-računu oročavala je u poslovnim bankama, što je donijelo dodatna sredstva u proračun.

2. Osiguravanje dopunskih izvora sredstava

Budući da sredstva Županijskog proračuna nisu dostatna za ostvarivanje planiranih projekata i zadovoljavanje utvrđenih potreba, Župan je nastojao pokretanjem odgovarajućih inicijativa i aktivnosti osigurati dopunska sredstva kojima bi se uvećao fiskalni kapacitet Županije, odnosno raspoloživa masa sredstava za te namjene. U tom cilju pokretane su aktivnosti udruživanja sredstava s jedinicama lokalne samouprave na području Županije za određene projekte, aktivnosti suinvestiranja određenih projekata s državnim i paradržavnim tijelima, aktivnosti osiguravanja sredstava iz međunarodnih izvora te dopunskih sredstava iz Državnog proračuna.

U ostvarivanju projekata od regionalnog interesa Županija je nastojala povezati interese više jedinica lokalne samouprave na njezinom području te Države odnosno odgovarajućih državnih tijela i institucija. U financijskom smislu, Županija je poticala odnosno prihvaćala inicijative za udruživanjem sredstava čime su osiguravana dostatna sredstva za izvršenje odnosnog projekta.

Na ovaj način u 2011. godini planirano je udruživanje sredstava s vanjskim izvorima u visini od 16.563.863,20 kuna prikazanih u sljedećoj tablici:

Izvor sredstava	Plan	Realizacija	Namjena
Gradovi, općine, Cesting d.o.o., Županijska uprava za ceste, Hrvatske autoceste	50.000,00	-	Udruživanje sredstava za izradu topografskih karata. Sredstva se udružuju s Državnom geodetskom upravom.
Hrvatske vode, jedinice lokalne samouprave i trgovačka društva	900.000,00	-	Za projektnu dokumentaciju za NAPNAV
Državni proračun - Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva	3.000.000,00	1.239.446,58	Udruživanje sredstava za subvenciju kamata za kredite poljoprivrednika, malih i srednjih poduzetnika. Uz ministarstva u subvenciji kamatne stope sudjeluju jedinice lokalne samouprave i Županija.
Državni proračun - Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti	1.100.000,00	115.413,43	
Tekuće pomoći iz gradskog proračuna - za kamate	555.000,00	27.521,98	
Državni proračun - Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija	75.000,00	75.000,00	Za djelovanje Savjeta za europske integracije
Državni proračun - Dravis II.	320.000,00	-	Međunarodni projekt Dravis II.
Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost - gospodarenje energijom	1.992.872,76	-	Poboljšanje sustava grijanja zamjenom primarnog energenta i rekonstrukcijom vanjske ovojnice zgrada.
Provedba projekta IPA-Prekogranična suradnja Hrvatske sa Srbijom	753.990,44	753.990,44	Za provedbu Projekta "Zaštita od širenja Klasične svinjske kuge (KSK) u prekograničnom području kroz poboljšanje higijenskih standarda i edukaciju farmera" u okviru - IPA Prekograničnog programa Hrvatska-Srbija 2007.-2013. godine.
Provedba projekta IPA IIIc-WINE TOUR	200.000,00	-	Za provedbu projekta "Wine tour" koji je prijavljen na natječaj IPA Regionalna konkurentnost (listopad 2010. godine), mjera 1.1. Poslovna infrastruktura,oznake EuropeAid/130393/M/ACT/HR, čiji rezultati se još očekuju.

Vodna stepenica - Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Hrvatska elektroprivreda d.d. i Hrvatske vode.	2.839.000,00	-	Udruživanje sredstava za reviziju Studije opravdanosti izgradnje višenamjenskog hidrotehničkog sustava za uređenje voda i zemljišta Osijek i izradu Studije procjene utjecaja na okoliš.
Prostorno-prometna studija - Hrvatske ceste d.o.o., Hrvatske autoceste d.o.o., Hrvatske željeznice Holding d.o.o., Grad Osijek, Uprava za caste Osječko-baranjske županije i Lučka uprava Osijek.	4.428.000,00	135.000,00	Udruživanje sredstava za prostorno- prometnu studiju cestovno- željezničkog prometnog sustava šireg područja grada Osijeka.
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva	100.000,00	-	Regionalni geoinformacijski sustav
Uspostava sustava geoinformatizacije	250.000,00	-	Udružena sredstva za sufinanciranje izrade i ažuriranja službenih prostornih podloga državne izmjere i katastra nekretnina za razdoblje 2010. - 2013. godine.
UKUPNO	16.563.863,20	2.346.372,43	

Napomena: U tablici su prikazana samo sredstva koja su udruživana putem Županijskog proračuna, dakle, bila su stavka unutar njega.

Kako je vidljivo iz prethodne tablice, temeljem zaključenih ugovora, Županija je i u ovoj godini uz svoja sredstva vezala sredstva jedinica lokalne samouprave s područja Županije, te državnih institucija. Za financiranje projekta katastarske izmjere poljoprivrednog zemljišta općine, gradovi i Županija svoja sredstva udružuju sa sredstvima Državne geodetske uprave, a za Program održavanja građevina detaljne melioracijske odvodnje uz udružena sredstva lokalne samouprave i Županije vezuju se sredstva Hrvatskih voda.

3. Javna nabava

Radi nabave robe, usluga i radova sukladno posebnim odlukama i planskim dokumentima Županijske skupštine, u visini predviđenoj Županijskim proračunom, a pod uvjetima i na način utvrđenim posebnim odlukama te Odlukom o izvršavanju Proračuna, Župan je tijekom izvještajnog razdoblja sukladno propisima o javnoj nabavi donio Plan nabave Osječko-baranjske županije za 2011. godinu, 4 dopune te 2 izmjene i dopune Plana nabave Osječko-baranjske županije za 2011. godinu, 70 rješenja (40 rješenja o početku postupka javne nabave i 30 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude), od kojih se na škole odnosi 55 rješenja (29 rješenja o početku postupka javne nabave, 27 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude), a na Županiju za vlastite potrebe 15 rješenja (11 rješenja o početku postupka javne nabave, 4 rješenja o odabiru najpovoljnije ponude).

U razdoblju od 1. siječnja 2011. godine do 30. lipnja 2011. godine provedeno je 30 postupaka javne nabave putem otvorenog postupka javne nabave, te jedan postupak putem pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave.

Također je provedeno 29 tzv. "bagatelnih nabava" (nabava ispod 70.000,00 kuna bez PDV-a) na temelju zahtjeva upravnih tijela Osječko-baranjske županije za nabavu roba, radova i usluga za čije nabavljanje se ne primjenjuje Zakon o javnoj nabavi.

4. Upravljanje i raspolaganje imovinom Županije

Imovinu Županije, uz prikazana financijska sredstva čine i nekretnine u njezinom vlasništvu te imovinska prava, pretežito u odnosu na trgovačka društva kojih je su/vlasnik. Njima je Županija upravljala i raspolagala pažnjom dobrog gospodara.

Temeljem Zakona o vodama **građevine detaljne melioracijske odvodnje** na području Županije su njezino vlasništvo. Postupajući u skladu s navedenim zakonskim odredbama, kao i odredbama Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima, u izvještajnom razdoblju Župan je prihvaćao prijedloge ugovora o pravu služnosti. U izvještajno razdoblje pravo služnosti Županija je dala Hrvatskoj Elektroprivredi d.d. Zagreb, distribucijsko područje Elektroslavonija Osijek, a u svrhu polaganja kabela za Transformatorsku stanicu u Donjem Miholjcu. Prepoznajući važnost i značaj izgradnje pojedinih takovih objekata pravo služnosti je davano bez naknade.

U svezi s promjenama koje se odnose na vlasništvo odnosno suvlasništvo Županije u **trgovačkim društvima** nastale tijekom izvještajnog razdoblja, prema stanju na dan 30. lipnja 2011. utvrđeno je da:

- u navedenom razdoblju nije bilo novih postupaka u privatizaciji trgovačkih društava u suvlasništvu Osječko-baranjske županije,
- u postupku privatizacije trgovačkih društava vodnog gospodarstva Vuka d.d.Osijek, Odvodnja d.d. Darda te Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac otplata dionica obavlja se prema utvrđenoj dinamici. Tako su do 30. lipnja 2011. godine dioničari Vuka d.d. Osijek obročno uplatili 41.998,98 kuna, jednokratno 109.396,49 kuna, dioničari Odvodnja d.d. Darda obročno su uplatili 10.585,43 kuna, te dioničari Karašica-Vučica d.d. Donji Miholjac ukupno obročno uplatili 79.172,84 kuna. Tijekom cijelog ovog razdoblja nije bilo zakašnjenja u otplati zbog kojih bi se raskidali osnovni ugovori o prodaji dionica,
- do 30. lipnja 2011. godine udjelničari tvrtke Cesting d.o.o. Osijek obročno su uplatili 223.832,54 kuna dok je jednokratno uplaćeno 204.505,27 kuna.

Pored toga, vođeni su i postupci namirenja financijskih potraživanja putem 6 **ovršnih predmeta** koje je pokrenula Županija kao ovrhovoditelj radi naplate svojih potraživanja (naknada troškova provedene analize i superanalize ispravnosti prehrambenih proizvoda, koncesija za vađenje šljunka i pijeska, naplata iznosa na ime parničnog troška), pri čemu se ukazuje na poteškoće naplate tražbina Županije kada ovršenici ne posjeduju kako pokretnu, tako ni nepokretnu imovinu, niti novčana sredstva na otvorenim računima kod banaka. Stalnim praćenjem imovine ovršenika, Županija kao ovrhovoditelj može predložiti promjenu sredstava i predmeta ovrhe.

V. ZAKLJUČAK

Polugodišnje razdoblje je prekratko da bi se u njemu stanje promijenilo u mjeri koja u bitnome sugerira drugačiju ocjenu u odnosu na prethodno polugodišnje razdoblje. Otuda je ocjenu prethodnog razdoblja moguće gotovo u cijelosti primijeniti i na tekuće, dakako, utemeljenu na aktivnostima toga razdoblja koje slijede utvrđene temeljne vizije i smjernice djelovanja.

U tom smislu valja podsjetiti da je djelovanje županijskih tijela, pa tako i župana, ograničeno djelokrugom rada i nadležnostima županije utvrđenih Ustavom i zakonima. Ustavom je utvrđena nadležnost jedinica područne (regionalne) samouprave tako da one obavljaju poslove od područnog (regionalnog) značenja, a osobito poslove koji se odnose na školstvo, zdravstvo, prostorno i urbanističko planiranje, gospodarski razvoj, promet i prometnu infrastrukturu te planiranje i razvoj mreže obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i kulturnih ustanova, što je ponovio i Zakon o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi 2001. godine. Resornim zakonima su, međutim, djelokrug rada i nadležnosti uređeni na način da su ovi poslovi, u pravilu, podijeljeni između države, županije i jedinica lokalne samouprave. U tim okvirima županija je značajno ograničena u postupanju. Ona, jednostavno, nema na raspolaganju ovlasti, mehanizme i sredstva kojima bi značajnije utjecala na stanje u pojedinom području. Ove napomene ukazuju na okvir postupanja i župana u odnosu na područja naznačena Ustavom.

No, ni postupanje Župana nije moguće, pa ni dopustivo, promatrati izvan okvira vremena i prostora u kome djeluje. Upravo stoga, izvan naznačenih okvira propisanih nadležnosti Župan se nije odricao prava inicijative i pokušaja da dogovaranjem i uvjeravanjem nadležnih tijela, političkim lobiranjem ili pritiskom upozori na stanje u određenim područjima odnosno predloži načine rješavanja određenih problema. Podrobniji podatci o ovom postupanju dani su u prikazu postupanja po područjima djelatnosti.

Djelovanje izvršnih i upravnih tijela Županije u razdoblju na koje se odnosi ovo Izvješće, odvijalo se u pogoršanim gospodarskim i financijskim uvjetima, što se višestruko odražavalo i na djelovanje županijskih tijela. Negativni trendovi najmarkantnije se iskazuju smanjenjem ostvarenih prihoda, s jedne strane, odnosno povećavanju zahtjeva za socijalnim pomoćima, s druge. Oba ova podatka govore o financijskom stanju stanovništva odnosno smanjivanju mogućnosti lokalne i područne samouprave da odgovore svojim zadaćama vezanim uz njihov fiskalni kapacitet. Ova je Županija višekratno upozoravala na nužnost reforme teritorijalne samouprave u Republici Hrvatskoj koja bi podrazumijevala osiguranje fiskalnog kapaciteta koji toj samoupravi omogućavao izvršavanje zadaća koji proizlaze iz njezinog ustavnog položaja. No i racionalizacija sustava teritorijalne samouprave tek djelomično može poboljšati stanje. Ključni odgovori ipak leže u pokretanju gospodarskih aktivnosti kao preduvjeta prevladavanja gospodarske i financijske krize.

Polazeći od spoznaje da je jedino razvojem moguće nadvladati krizu, Župan odgovor na niz otvorenih pitanja vezanih uz sve više nezadovoljavajuće i neodrživo stanje u kojem se nalazi ovaj dio Republike Hrvatske vidi u nužnosti definiranja nove politike regionalnog razvoja. Ova politika, oblikovana prema europskim iskustvima, snažno naglašava institucijsku osposobljenost za njezinu provedbu. Prepoznajući nadolazeće uvjete djelovanja lokalne, a osobito regionalne samouprave u odnosu na razvojne projekte koje podupire Europska unija i Osječko-baranjska županija se nastojala samoorganizirati. Aktivnosti koje su slijedile iz ovog temeljnog usmjerenja pružaju se u tri pravca:

- aktivnosti utvrđivanja vizije i strategije razvoja
- aktivnosti institucionalnog osposobljavanja
- aktivnosti osiguranja potrebnih financijskih sredstava.

U okviru zadaća prve skupine aktivnosti, s ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Osječko-baranjska županija je među prvima u Hrvatskoj pristupila izradi i donošenju Županijske strategije razvoja što je nastavljano postupkom oblikovanja i donošenja Akcijskog plana i Komunikacijske strategije kojima treba osigurati operacionalizaciju i provedbu utvrđenih strategijskih smjernica. No, i ovdje je prisutan problem ograničenja koja proizlaze iz okvira propisane nadležnosti županije, dakle i nemogućnosti utjecaja Županije na najznačajnije investicijske odluke koje su od presudnog utjecaja na njezin razvoj. Ovome valja pridodati i Strategiju razvoja ljudskih potencijala Osječko-baranjske županije 2011-2013. kao strateški dokument koji definira smjerove politike zapošljavanja, obrazovanja i socijalnog uključivanja ma županijskoj razini, nastalu u okviru projekta "Lokalno partnerstvo u zapošljavanju".

U sklopu druge skupine aktivnosti, valja podsjetiti da je svoju institucionalnu osposobljenost Osječko-baranjska županija gradila racionalnim oblikovanjem svog upravnog ustrojstva, uspostavljanjem mehanizama uključivanja šireg kruga zainteresiranih i stručnih institucija i pojedinaca u postupke pripreme dokumenata i svoga odlučivanja te osnivanjem pravnih osoba kojima je povjeravala određene razvojne funkcije. I u ovom razdoblju Župan je nastavio graditi poluge djelovanja u pripremi, odlučivanju i provođenju donesenih odluka, ali i produbljivati odnose s okruženjem u kojem župan djeluje. U prvom dijelu, Župan je osnivanjem radnih tijela osigurao stručnu potporu šireg kruga stručnjaka u praćenju stanja, pripremi i razmatranju prijedloga te osigurao uredno funkcioniranje sustava upravnih tijela Županije. U drugom je brojnim kontaktima uspostavio, održavao i pospješivao veze i odnose s državnim tijelima, tijelima jedinica lokalne samouprave na području Županije, drugim županijama osobito obuhvaćenih područjem Panonske regije, regionalnim jedinicama drugih država, vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina na području Županije, socijalnim partnerima u okviru Gospodarsko-socijalnog vijeća i, dakako, građanima i javnošću općenito.

U tom okviru bilo je nužno nastaviti graditi metodologiju pripreme i donošenja odluka te način komuniciranja s predstavnicima političkih stranaka, vijećnicima i predstavnicima klubova vijećnika te dužnosnicima Skupštine, kao i Skupštinom u cjelini. Stabilizaciji toga sustava nesporno pridonosi i usklađeno djelovanje i suradnja Skupštine kao predstavničkog te Župana sa suradnicima kao izvršnog tijela, uz potporu upravnih tijela Županije. To je omogućilo i pravodobno izvršavanje svih obveza prema Skupštini, odnosno uspješno djelovanje Skupštine. S tim ciljem poduzimane su mjere jačanja organizacijske, informacijske i obrazovne osposobljenosti županijske uprave za funkcije upravljanja funkcioniranjem i razvojem Županije. Nastavljene su i aktivnosti stručnog osposobljavanja te dogradnje metodologije rada, čija kvaliteta je početkom 2011. godine potvrđena međunarodnom certifikacijom županijskog sustava upravljanja po metodologiji međunarodnog standarda ISO 9001:2008.

Procjenjujući da je ljudski kapital presudan u oblikovanju i provođenju razvojne politike, unatoč financijskim problemima Županijskog proračuna, Županija je nastavila financijski podupirati osposobljavanje ljudskih potencijala razvoja stipendiranjem učenika, studenata i potporama poslijediplomcima, s prihvaćanjem inicijative na proširenje ovih aktivnosti i na područje kreditiranja. Otvorenom problemu nezaposlenosti i zapošljavanja, Županija se nastoji suprotstaviti i uključivanjem u Projekt lokalnog partnerstva za zapošljavanje koji je rezultirao izradom odgovarajuće Strategije.

U okviru treće skupine aktivnosti valja ponovo upozoriti da financijski kapacitet Županije ne omogućava značajniji utjecaj na gospodarska kretanja. Stoga su, sukladno aktima i programima koje je prihvatila Skupština, poduzimane mjere jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja, poticanja poduzetništva, poticanja i sufinanciranja manjih razvojnih projekata, osobito u području poljoprivrede. Ovome valja pridodati i mjere programske i organizacijske naravi kako je to u ovom Izvješću prikazano. Posebno je važno istaći i usmjerenja vezana uz informacijsko osposobljavanje u procesu jačanja konkurentnosti investicijskog okruženja te dovršavanje priprema za početak izgradnje prostornog informacijskog sustava Županije GIS informatičkom tehnologijom kao podloge kvalitetnog odlučivanja.

U tim i takovim uvjetima Osječko-baranjska županija je nastojala brigom dobrog gospodara očuvati vrijednost raspoloživih sredstava - njihovim stavljanjem u funkciju kojima su proračunom namijenjena odnosno oročavanjem u vremenu do njihova iskorištenja. Sve svoje financijske obveze Županija je pravodobno izvršavala i time osiguravala funkcioniranje sustava za koji je nadležna i odgovorna te pridonosila stabilizaciji platnog odnosno financijskog sustava.

Snaženju toga sustava pridonosila je i suradnja Županije s jedinicama lokalne samouprave, kako u dogovaranju i izvođenju zajedničkih projekata, za koje su nerijetko udruživana i sredstva, tako i u organizacijskoj i financijskoj potpori Županije lokalnim projektima.

Ocjenjujući da su najznačajniji vanjski izvori sredstava namijenjenih razvoju, pored onih iz Državnog proračuna, sredstva europskih fondova, Županija je vlastitim osposobljavanjem u apliciranju i provedbi projekata uspjela privući značajna europska sredstva što je u odnosu na ovo pitanje svrstava u najuspješnije županije u Hrvatskoj.

U svemu tome Županija je nastojala osigurati punu otvorenost postupanja svojih tijela prema javnosti. U tom sklopu treba promatrati i napore razvoja informacijskog sustava, otvorenost informacijskih baza, javnost postupaka odlučivanja uz osiguravanje participacije stručne i opće javnosti, javnost postupaka javne nabave uz poštivanje zakonitosti koju opetovano potvrđuje i državna revizija svojim izvješćem.

Na tim osnovama Župan sa suradnicima nastavlja djelovati u ostvarivanju zakonom, općim aktima i aktima županijske skupštine utvrđenih zadaća. S ciljem utvrđivanja jasne vizije razvoja Županije predstoji rad na razradi i provedbi Županijske strategije i s tim povezanih dokumenata planske naravi, jačanje konkurentnosti Županije odgovarajućim mjerama informacijske i druge promidžbe, jačanje osposobljenosti i pospješivanje sustava pripreme i apliciranje te provedbe

razvojnih projekata za koje se sredstva osiguravaju iz domaćih i međunarodnih fondova, oblikovanjem, poticanjem i provedbom razvojnih projekata kojima se jača prometna povezanost Županije, stvaraju i poboljšavaju uvjeti razvoja gospodarstva u gospodarskim i poslovnim zonama, stvaraju potrebne pretpostavke racionalnog korištenja poljoprivrednog zemljišta te ostvaruju drugi ciljevi usmjereni jačanju gospodarske osnove Županije i potpunijem zadovoljavanju životnih potreba njezinih stanovnika.

Dakako, da je ova usmjerenja i ciljeve moguće polučiti tek kvalitetnim i usklađenim djelovanjem svih županijskih tijela u okvirima općih gospodarskih kretanja u Županiji i Republici Hrvatskoj te djelokruga rada i nadležnosti kao i financijskih mogućnosti Županije. Svoj prilog tome odgovorno će davati Župan sa suradnicima i upravnim tijelima usklađeno djelujući sa Županijskom skupštinom u granicama njihovih odgovornosti.

Klasa: 022-04/11-02/2

Urbroj: 2158/01-01-02-11-2

Osijek, 9. rujna 2011.

Župan

dr.sc. Vladimir Šišljagić